

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nro. 1585

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAŠ

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA 50 cent.
PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoje 10 pe-
zų metais; 6 pesų pusmetui.
UŽSIENIN kiti 20 argentinų pesų arba 3 am. dol.
ADRESO pakeitimas veltui. RASTUS ir prenumeratas
siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIAKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 243259

Nr. 884.

BS. AIRES, KETVIRTADIENIS, RUGSĖJO-SEPTIEMBRE 1 D., 1949.

METAI (AÑO) XXI

UN NUEVO ORGANO "INFORMATIVO"

A principios del mes de Agosto apareció en esta Capital un periódico en idioma lituano bajo el nombre de "La Patria" (Tėvynė). Dicha publicación se denomina, textualmente, "Periódico de los lituanos en Argentina" y, según manifiesta en la editorial de su primera edición, su objetivo principal será el de ofrecer "información verídica y directa" sobre Lituania, puesto que, sigue diciendo, "la colectividad lituana en la Argentina carecía últimamente de una publicación que cumpliera tal misión".

Por su contenido, formato y espíritu, y por su decidida inclinación de pintar de color rosa todo lo que sucede detrás de la "cortina de hierro", "La Patria" se asemeja en forma notable al diario "Vienybė", que ha dejado de aparecer hace algunos meses. Este último, a su vez, había sucedido al "Momentas". Tanto "Momentas" como "Vienybė" se editaban en el idioma lituano por los agentes bolcheviques destacados en nuestro país por el Cominform, y servían de instrumento dócil para la propaganda extremista inspirada y dirigida desde Moscú. Según se sabe, "Vienybė" ha dejado de aparecer como consecuencia de la liquidación de la "Unión Eslava", lo que constituye una prueba terminante de que dicho periódico de lituano no tenía más que el nombre, ya que los lituanos no tienen nada de común con los eslavos y, por otra parte, sería realmente ridículo presumirlos al servicio de los intereses subversivos de Moscú cuando se hallan empeñados en una lucha a muerte para liberar a su país del terror y opresión bolchevique.

Hojeando "La Patria", llamán la atención colaboraciones como "Las tradiciones de Gorki son inmortales" por Vasili Denicki, "Teatros soviéticos para niños" por Michail Dolgoplov, "Significado universal de A. Puskin" por Alexander Ceitlan, "Seguridad en el trabajo del obrero soviético" por E. Petrov, y algunas otras, todas evidentemente de fuentes soviéticas. Según se sabe, una parte de los diarios soviéticos están destinados exclusivamente para "uso interno", es decir, para circulación dentro de las fronteras etnográficas de la Unión Soviética, otros se imprimen para los países ocupados, y otros más se editan para el exterior, estos últimos inaccesibles para la gente común detrás de la "cortina de hierro". La razón de esta "diversidad" no necesita mayores comentarios.

"La Patria", por lo visto, tiene acceso directo a las fuentes de información soviéticas y está en condiciones de recoger noticias vedadas para otros diarios. En estas circunstancias especiales sería realmente grato poder creer en la sinceridad de "La Patria" cuando promete suministrar informaciones verídicas y directas desde Lituania. Esperamos, pues, que informe a la colectividad lituana en nuestro país, cuántos centenares de miles de lituanos han sido deportados a las regiones glaciales de Siberia, cuántos viven y cuántos han hallado la muerte en los campamentos de trabajos forzados; cuántos miles de nuestros compatriotas han sido asesinados por la Gestapo roja en las prisiones de Lituania y Rusia, cuántas familias han sido deshechas, cuántos campesinos han sido despojados de sus tierras y cuánta riqueza nacional ha sido saqueada y llevada a la Unión Soviética: qué cantidad de rusos y monzoles de las estepas asiáticas fué llevada a Lituania para colonizarla y desfigurarla y cuál es el aparato burocrático bolchevique que el país debe soportar. La colectividad lituana desearía conocer también por qué su patria está separada del resto del mundo, y aún de los países limítrofes, por campos minados, ex-

Sovietai ir Jugoslavija Naujojo Karo Angoje



Biriso Lietuvių Savisaipos ir Kultūros Draugijos (buv. Vargdienio) 40 metų veikimo sukakties proga, 14. 8. 49, šios Draugijos nuosavame salione, c. Montevideo 1578, Berisso, įvyko bankietas, kuriame dalyvavo vyriausybės atstovai, broliškų organizacijų delegatai, vyresnėsios ir jaunesnės kartos mūsų tautiečiai. Vaisės, kalbos ir linkėjimai visus jungia broliškonių lietuvių šeimynon ir stiprina šią seniausią Pietų Amerikos lietuvių organizaciją, kurios spaudos organu yra „Argentinos Lietuvių Balsaš“.

(Plačiau 6 puslapyje)

Bolivijoje Vyksta Baisios Kovos

AMERIKA REIKALAUJA, KAD
RUSAI MOKETŲ SKOLAS

Naujas JAV ambasadorius, Alan G. Kirk, kalbėdamas su Stalina pareiškė, kad jau laikas idant Sovietai grąžintų Amerikai 11 milijardų dolerių, kuriuos gavo nuomos-paskolos principu. Kirk taipgi pabrėžė, kad rusai labai karingai išsireiškia prieš Amerikos Radio Balsaš, bet savo skolų nemoka.

Visais tais klausimais Stalina patarė Amerikos ambasadoriui kalbėtis su Visinskium.

tensiones aradas y alambros de púa, guarnecidos día y noche por millares de perros amaestrados y una gigantesca fuerza policial en pie de guerra; por qué una carta llegada del exterior equivale a la sentencia de muerte para los lituanos que todavía viven en el "paraíso rojo"; por qué nadie llega de Lituania para contar lo delicioso que es la vida detrás de la "cortina de hierro"; y por qué razón hasta a los comunistas más acérrimos de este lado del Atlántico, les está terminantemente vedada la entrada a la patria "liberada" del régimen burgués-fascista; por qué ni los representantes de la Cruz Roja Internacional, ni los corresponsales de los diarios extranjeros, ni los ciudadanos comunes del resto del mundo pueden visitar Lituania para comprobar la veracidad de las informaciones soviéticas y conocer la situación imperante en nuestra patria.

Si "La Patria" verdaderamente lleva el propósito de informar acerca de Lituania, confiamos en que dará una aclaración satisfactoria a estas y otras preguntas que la colectividad lituana se formula desde que su patria fué invadida por las tropas rojas. Si, en cambio, seguirá la misma línea de "Vienybė", prodigándose en alabanzas baratas del régimen bolchevique y reproduciendo mentiras irradiadas desde Moscú, tendremos una prueba irrefutable de que este nuevo periódico no es más que un órgano extremista que, viene a sustituir a "Vienybė", y, como tal, merece la preferente atención de las autoridades nacionales, encargadas de velar por la seguridad e intereses públicos.

— BOLIVIJOS vyriausybė paskelbė mobilizaciją, kad numalšinti vykstančią šalį sukilmą, grėsiančią pilietiniu karu.

ARGENTINOS UŽSIENIŲ POLITIKA NESIKEIS

Naujasis Argentinos užsienų reikalų ministeris, Dr. Hipólito José Paz, pradėjęs eiti savo pareigas pareiškė, kad prezidento Perón nustatytos Argentinos užsienų politikos gairės nebus keičiamos. Dr. Paz pakeitė tik asmenį, bet nekeis politikos.

Naujojo vice-ministerių paskirtas Dr. Carlos Zamboni, buvusis švietimo ministerijos techninio departamento direktorius, dabar eįs generalinio Argentinos konsulo pareigas Tel-Avive.

Buvusis u. r. min. Dr. Bramuglia su broliu išvyko į savo dvarą prie Rio Hondo trims savaitėms. Grįžęs matysiu sa republikos prezidentui, neturėjusiu laiko jį priimti išvykstant.

INS telegrafo agentūra praneša iš Londono, kad Maskvos radio skelbia Čekoslovakijos komunistų pasiūstos Argentinos respublikos prezidentui telegramos tekstą. Telekomoje protestuojama prieš „slavų persekiojimą Argentinoje“.

Argentiničių spauda klausia, kas ateitiktų, jeigu Rusijoje argentiniečiai taip dirbtų prieš aną šalį, kaip čia tili slavai bando agentauti.

Maskvos imperialistai Argentinoje išleido kelis laikraščius įvairiomis kalbomis, bet tuo pačiu tekstu agentaujančius rusams. Maskvos samdiniai, pildydami savo penėtojų įsakymą, giria rusišką rojų, bet patys jį nevaizuoja.

— ITALIJOS vyriausybė morgani-zavo 2.090 karabinierių, gaudynių gar-saus kalnų bandito Salvatore Giuliano.

KUR BUENOS AIRES LIETUVIAI SUSITINKA LINKSMAM

laiko praleidimui šį šeštadienį. Žinoma, kad Lietuvių Klube, Avenida Boedo 737, kur įvyks šokių vakaras su įvairumais. Suvažiuoja jaunimas ir šeimynos, pasikmonėti po savaitės darbų, pasidalinti naujienomis ir kulturingoje aplinkoje. Linksmam praleisti laiką, Grietis lietuvių orkestras. Rengėjai.

SUSIVINIJIMO LIET. ARGENTINOJE ANTRASIS SKYRIUS

rengia šiemso sezono užbaigimui didelį vakarą Rugšėjo-Septembre 10, 1949, Čekoslovakų salėje, Obello-Choe 2048, Valentin Alsina. Programoje Choras, Sporto numeriai, šokiai, Nevelių atsilankyti nuo 21 val. iki 3.30. Visus širdingai kviečia dalyvauti: Rengėjai.

PAVASARIO SUTIKIMAS RENGIAMAS SUSIVINIJIMO

Lietuvių Argentinoje Sporto Klube, Rugšėjo-Septembre 25, 1949, su asado pietumis 12 val. Bilietus asada! gaukite iš anksto Susivinijimo nuosavybėje šeštadienį ir sekmadienį vakarais. Prie durų nebus parduo-dama. Po skanių pietų, šokiai iki 22 val. S. L. Arg. parke. Rengėjai.

SOVIETAI TRAUKIA KARIUOMENĘ JUGOSLAVIJOS LINK

Maskvos radio skelbia, kad maršalo Stalino vyriausybė kas kart vis griežtesnius protestus siunčia Jugoslavijos maršalui Titui, protestuodama prieš 31 Sovietų piliečio suėmimą.

Tito aiškino, kad suimtieji piliečiai yra rusų šnipai ir jems sudrausti taikos komos tarptautinės priemonės. Vienok, juos atidavė rusams.

Buvęs Stalino įrankis Titas šiandien yra aštriausias akuotas Stalino aky. Nustojęs vergauti Stalinui, susilaukė bolševikiškų boikotų ir grasi-nimų. Laukiai ar nelaukiai, bet gali taip įvykti, kad trečiojo pasaulinio karo gaisras gali kilti Balkanuose. Maskva reikalauja Tito galvos ir baugina žygiavimu Jugoslavijon.

— JUGOSLAVIJOS vyriausybė prašo JAV duoti jai ginklų, apsigynimui nuo Rusijos. Prancūzija taipgi prašo ginklų, rytų Europos gynimui nuo Kremliuje sėdinčio Hitlerio pamėgdžiojo imperializmo.

SAJUNGININKAI TURS IŠSPREŠTI

Sovietų kariuomenė ruošia Jugoslavijos puolimui. Bulgarijįjį posedžiauja kominformas. Atrodo, kad rusai puls Jugoslaviją.

Ką darys anglai, prancūzai ir amerikiečiai? Gims, ar leis rusų imperializmui plėstis ir stiprintis svetimos šalys?

— ARGENTINOS gyvulininkystės parodos Shorthorn veislės čempionas bulius siemet parduotas už \$ 100.000. Kitų veislių premijuotų bulių, veršių ir avių pardavimas iš varžytinių pasiekė po kelesdešimt tūkstančių pesų. Angus veislės bulius parduotas už \$ 162.000.

JAV KARIUOMENĖN PRIIMAMI SVETIMASALIAI

Viki svetimšaliai, nuo 18 iki 35 metų amžiaus, bevedę, turi pasidaryti tautinių Amerikos Valstybių kariuomenėn ne trumpesniame laikui, kaip penkiems metams.

JAV senatas tą įstatymą priėmė ir persiuntė parlamentui patvirtinimui. Numatyta priimti 10.000 vyrų, įvairių šalių piliečių.

LIETUVA MINIMA ANGLŲ GINČE SU RUSIŠAIS

Rusams okupavus ir įjungus Lietuvą į Sovietų Sąjungą, pasaulinėje spaudoje mažai tesimatė Lietuvos vardas. Tarptautiniuose pasitarimuose, kur tik dalyvavo Lietuvos okupantai, buvo vengiama šuminti trijų Baltijos tautų vardai.

Be Stalino vadovaujamiems rusams besipiečiant Hitlerio vadovautų vokiečių pavyzdžiu, Amerikos valstybės vyrai pirmieji drįso ištarti Lietuvos vardą Paryžiaus ir kituose pasitarimuose.

O štai 23. 8. 49 United Telegrafo agentūra, patiekdama anglų kariško vicegubernatoriaus Berlyne gen. majoro Kenneth McLean protestą prieš rusus, oficiališkai mini Lietuvą. Anglai sako, kad Lietuvos vandenys rusai sulaukė kelis anglų ir Vokietijos švelnų laivelius. Tik po energingo protesto, rusai sugrąžino anksčiau sulauktytų anglų laivelį prie Lietuvos jūrų krantų.

Tiesindamiesi rusai aiškina, kad jie turi teisę sulaukyti svetimus laivus 12 mylių nuo kranto. Anglai sako, kad paprastai „teritoriniai vandenimis“ skaitoma iki 3 mylių nuo kranto.

Po griežtų anglų protestų, rusai grąžino pasigrobtus laivus. Anglai reikalauja apmokėti sulaukymų padarinius nuostolius.

Kaip ten bebūtų pasaulinėje spaudoje vėl skamba Lietuvos vardas. Oaras Lietuvą vadino „Severozapadnyj kraj“, Stalina vadina savo dvarko dalimi, bet per kovą ir vėl atgims mūsų Lietuva ir anksinai ji bus gyva.

— OHLE vyriausybė skelbia, kad komunistų išprovokuoti streikai pasibaigė. Paliuomota virš 300 komunistų į valdininkų.

— EUROPOS pasitarimo pirmininkas, Paul Henri Spaak praneša, kad greitai laiku Vokietijoje bus priimta Europos sąjunga.

— BULGARIJOS sostinėje, Sofijoje, skubotai susirinkęs posedžiauja Kominformas.

— BERLYNE nusauti keli policininkai, bandę pabėgti iš rusų zonos.

— VAIKINGTONE 17. 9. 49 susirinkęs pasitarimui 17-kos Atlanto Sutartį pasirašiusių šalių ministerių.

— BULGARIJOS komunistų dalis skelbia, kad prisidėdanti prie Jugoslavijos Tito ir jo partijos.

— ČEKOSLOVAKIJA uždare savo sienas nuo Austrijos.

KOMUNISTAI SSSR IR KITUR SKAITLINĖS

David J. Dallin paduoda savaitraštyje „The New Leader“ komunistų partijų narių skaičius įvairiose šalys.

Daugiausia komunistų, žinoma, yra Rusijoje, būtent: apie 6.000.000. Delsimta dalis šito skaičiaus gyvena Maskvos mieste ir Maskvos gubernijoje. Šitoje Rusijos srityje, kuri turi apie 9.000.000 gyventojų, komunistai sudaro tarp 10 ir 12 nuoš. suaugusių gyventojų. Niekur kitur visoje Sovietų Sąjungoje nėra tokio didelio nuosimnio komunistų.

Sovietų Ukrainoje, kuri turi kokius 10.000.000 gyventojų, tėra tik 684.000, arba 1,6%, komunistų. Sovietinėje Baltgudijoje tarp 10.500.000 gyventojų tėra tik 110.000 komunistų, t. y. maždaug 1%.

LIETUVOJE KOMUNISTŲ VISAI NEDAUG

Iš trijų Pabaltijo respublikų, kurias paverė bolševikai, iki šiol buvo paskelbtas narių skaičius tik tai Lietuvos komunistų partijoje, būtent: 24.000. I šitą skaičių įeina ir daugybė komunistų, atvykusių per okupacijos metus į Lietuvą iš Rusijos ir kitų „sovietinių respublikų“. Kiek yra rusų ir krtokių nelietuviškų tautybų žmonių Lietuvos komunistų partijoje, nežina. Visos partijos narių skaičius tarp 3.000.000 Lietuvos gyventojų turi tik 166.000 komunistų; nežinmisti, kad komunistų partija tenai yra vienintelė teisėtai politinė organizacija; visos kitos partijos uždraustos.

Bytinėse sovietinėse „respublikose“ komunistų nuosimnis šiek-tiek didesnis. Pavyzdžiui, Gruzija su 3.600.000 gyventojų turi 160.000 komunistų, t. y. maždaug 5 nuoš.; Kirgizija su 1.500.000 gyventojų turi 46.000 komunistų, t. y. apie 3%.

SOVIETŲ KONTROLIUOJAMOSE SALYS

Neseniai Maskvoje išėjo nauja Informacijos Agitatoriams laida, kuri paduoda narių skaičius įvairių šalių komunistų partijose. Kiek tai liečia šalis už Geležinės Uždangos, jų patikrinti negalima. Štai kokie skaičiai paskelbti tame agitatorių vadovelyje:

Čekoslovakijos komunistų partija 2.500.000, Bulgarijos 500.000, Lenkijos 1.500.000, Rumunijos 700.000, Vengrijos 1.000.000. Viso 6.200.000.

Vokietijos sovietų zonoje 1.800.000, šiaurinėje Korėjoje 739.000. Viso 2.539.000.

Kinijoje 3.000.000. Viso komunistų valdomuose kraštuose 11.739.000 komunistų.

Laisvose šalys komunistų partijos turi 3.453.000 narių. Iš jų stambiausia partija yra katalikiškoje Italijoje — 2.283.000. Po jos eina Prancūzija — 1.170.000.

Komunistų partija Jungtinėse Valstybėse turi tik 56.000 narių. Britanijos komunistų partija — tik 45.000.

Įdomu, kad Suomijoje, nežinūrint į visas Maskvos pastangas paremti komunistų partiją, ji turi tik 53.000 narių.

LIETUVIAI TREMTINIAI ATLANTE

United Press telegrafo agentūra praneša iš Kanados Halifaxo, kad du okeano laivai pastebėjo būrį lietuvių laivelį „Amanda“, su audrų nuilauktu stiebu, nukritusiomis būremis ir bangų mėtoma.

„Amanda“ iškėlusi Lietuvos trispalvę vėliavą. Jos 60 keleivių, rizikuodami savo gyvybėmis plaukia iš Europos Kanados link.

Trys Kanados lėktuvai nugabeno pagalbą pasiriję laimams, pastebėjusiems 900 kilometrų atstume nuo Naujosios Škotijos krantų. (Apie tai rasė Buenos Aires dienraštis „La Razón“ 18. 8. 49).

— BUENOS AIRES gyventojai 25. 8. 49 džiaugsmingai sutiko iš Europos parskridusį Juan M. Fango, garbingai atstovavusį Argentina automobilių lenktynėse, laimėdamas Italijoje ir Prancūzijoje.

— ANGLIJOJE baigtas statyti antras keleivinis laivas Argentinos ušakymu, kuriam duotas vardas „Eva Perón“.

— ISPANIJA už gautą paskolą iš JAV pirkė 50.000 tonų kviečių iš tos šalies.

— MASKVOJE 25. 8. 49 prasidėjo „taikos“ pasitarimas, kuriame dalyvanja 1.500 rusų ir jų okupuotų šalių atstovų bei 16 kitų šalių.

— UBUVAJUS 25. 8. 49 iškilmingai minėjo savo nepriklausomybės 124 metų sukaktį.

Rugšėjo-Setiembre 24 d., 1949, 21 val. Liet. Klube, Avda. Boedo 737, Buenos Aires

IR APLINKINIŲ MIESTŲ LIETUVIAI DALYVAUJA BENDROSE

PAVASARIO SUTIKIMO RENGIMAS ĮVAIRUMAI GROS STEJUS

ORKESTRAS ŠOKIAMS, VISUS KVIECIAME — RENGĖJAI

VYTAUTO DIENA

JONAS MASIJOTAS.

(Oro paštu „A. L. Balsui“)

„Ne tas yra didis, prieš ką milijonai, Prispauti vergijos, žemyn galvas len-O dvastoj keikia. Didis netironai [kin, Kurie tenka garbinti, nors jie visiems [kenkia. Tik tas yra didis, kurs gyvast] savo Be baimės aukoja del artimo laimės, Kuris didžius darbus žmonijai au- [kavo“.

„Kas yra didis“ — Dr. V. Kudirka.

Suėjus pūstakstančiui, t. y. 500 me-
tų nuo Vytauto mirties, ateitį karū-
navimo, mūsų Tauta 1930 metais pas-
keibė rugsėjo 8 d. Tautos šventę.
1930 metais atžymėjo Vytauto Didžio-
jo metais.

Vytautas Didysis sukūrė galingą
Lietuvos Valstybę: nuo Baltijos iki
Juodųjų jūrų, nuo Karpatų iki Mas-
kvo. Vytauto Didžiojo Lietuva bu-
vo centrinė Europos valstybė, įtakin-
gama rytams ir vakarams. Vytautą,
taipgi ir Lietuvos Valstybę, gerbė jo
užkariautos Rytų kunigaikštės, nes
Vytautas joms neprimedavo nė savo
kalbos, nė papročių, nė religijos, lei-
damas joms savarankiškai tvarkytis.
Vytautas Didysis buvo įtakingiausias
ir stipriausias ano meto valdovų Rytų
Europoje. Dėka savo lankstumo ir
diplomatinio sugebėjimo mokėjo iš-
laikyti lygsvarą tarp rytų ir vakarų.
Kovodamas už teisėtą įpėdinystę
ir valstybės galimumą, mokėjo susidėti
ir su aršiausiu priešu, daryti jam kar-
to dides, bet laikinai nuolatidas, tin-
kamū metu juos sutriuškindamas, tuo
apsaugodamas Lietuvos ateitį. Visą
tai daręs ne savo asmeniniu išsilaik-
čiavimu, bet Tautos, Valstybės gero-
vei ir ateičiai.

Būdamas nuolatinės kovos su
Lietuvos priešais, kaip iš rytų ir va-
karų, iš šiaurės ir pietų, neturėjo laiko
rūpintis savo Tautos vidiniu stipri-
nimu, — čia buvo didelė spraga, ku-
ri mūsū Tautą galėjo sulaužyti, kai
mūsų Valstybė buvo laikinai išbrauk-
ta iš gyvulių — klaidybų tarpo.

Dėl vienos kitos klaidos ligam bu-
vome netekę savo nepriklausomybės,
savo valstybės. Nesant Tautai tauti-
škai užgrūdinat, mūsų šviesuomenė
greit pakliuvo svetimųjų įtakon, iš-
tūstę, nustojo rūpintis ir domėtis
savo kaimu, mūsų žmonėmis, jų rei-
kais, jų žaidimais. Tačiau mūsų
kaimas, netekęs šviesuomenės, dėka
Vytauto Didžiojo įskiepytai valsty-
bingumo dvasios, įskiepytai išliko ne-
paliestas, išliko savo kalba, paproč-
ciais, daina, meile ir prisirišimu tėvų
žemei. Sunkūs buvo laikai, atrodė
net bevilski, tačiau pasamoneje ju-
ruseno įskiepyta valstybingumo ugnelė,
kuriai reikėjo tik mažos kibirkšties,
vienos žiežirbos, kad vėl suliepsnotų.

Atbunda Tauta

Ir štai XIX amžiaus pabaigoje
skindant po pasaulį laisvajai minčiai,
Europoje viena po kitos ėmė išsila-
vinti iš despotų vergijos pavergtos
tautos, atkurdamos prarastas savo
valstybes. Kodėl tad mūsų Tauta tuo
metu neišsilaivino? Viena mūsų
šviesuomenė buvo ištūstę, antra
— mūsų amžinas pavergėjas rusiškai
despotas (nesvarbu kokio padožo, juo-
do ar raudono) laikėsi dar tvirtai,
nors iš vidaus ir buvo gerojai apipū-
vus, tačiau sekmingai suritė dar ne-
buvo pribrendęs ir laikė nūs kietose
žnyplėse. Tačiau, esant rusiškai biu-
kratizmui, jo režimui gerojai apipū-
vusiam, laisvės spindulėlis jau ga-
lėjo, kad ir ne viešuoju takeliu skverbi-
tų į mūsų Tautą, žadindamas jos tu-
tinę ir valstybinę samonę. Kiti Eu-
ropos tautų laisvės kovų sužadintais
būrelis mūsų samonotų bakūrij švie-
sulių nutarė pradėti kovą savo tau-
tai iš miego pažadinti, išsilaivinti.

Ir išaušo „Aušra“, atvertusi daug
tuo metu ištūstę mūsų šviesuolių,
kaip Dr. Vincas Kudirką ir kt., žadin-
dama mūsų tautą, jos šviesuomenę iš
miego. Susipratusių šviesuolių būrys
iš dienos į dieną augo ir žlugus
„Aušrai“, tuoj sušvyto „šviesa“, ku-
riai užgesus galinąjį sugandė „Var-
pas“ keldamas tautos samonę, valsty-
bingumo mintis, socialinio klaišmų,
ragindamas tautą į kovą su pavergė-
jais. Jų šaukamas veltui nenuėjo.

Pradėta kova, nors iš lėto, palaips-
niui žengė pirmyn, susipratusių lietu-
vių būrelis didėjo, stiprėjo. Ir mūsų
klebonijos palaipsniui ėmė kratytis
lenkiskų papročių, lenkiskos kultūros.
Atrykė iš Seminarijų jaunėlių kuniga-
buvai jau susipratusieji lietuviškai-kovoto-
jai. Šviesuomenės tarpe buvo ir to-
kių, kurie dar nebuvo pamiršę gimto-
sios kalbos, jausdami sąžinės grauž-
imą, užtraukę dainas: „Močiut, močiut,
kam mane mažą anginai, kam mane
mažą nepasakdinai“, prapliupę grau-
žimais sąsaramis, vis dėlto neturėję
pakankamai vidinės jėgos nutraukti
ryšius su praeitimi, kad stotų į at-
bundančios tautos kovotojų eiles, kaip
pvz., gimnazijų inspektorius Boty-
rus, sukdres mišrią šeimą. Būta ir
tokių veikėjų, kurie norėdami atver-
ti lenkų kultūros įtaką, mėgino pri-
tarti rusų valdžiai spausdinti lietuvių
knygas rusiškais rašmenimis. Bet
tai buvo jau pavieniai asmenys, tauta
visu griežtumu kovojosi su tokiais
knygoms, nepaisant rusų administra-
cijos prievartavimo ir joms teiktos
paramos. Taip bekovalant, gražia
dieną spauda atgenda. Tai buvo 1904
m. gegužės mėn. 7 d. Japonų rusų ka-
ras, rusų pralaimėjimas, išsilaikė Rusi-
joje.

Je revoliucija. Jos pasekoje buvo su-
šauktas lietuvių didysis Vilniaus Sei-
mas, pareikalavęs plačios savivaldos,
lietuviškų mokyklų ir kt. Tačiau su-
trūmė revoliucija, įsilaikęjus reak-
cijai, vis dėlto pafergta šingsnis pir-
myn, iškovota kad ir menkų tautinės
kultūros trupinių. To jau pakako,
kad augantis mūsų ir svetimos mo-
kyklose, tačiau tautiniai sutendęs,
savarankiškos Lietuvos idėja jau ne-
buvo svetima, Nepriklausomos Lietu-
vos idėja augo ir brendė Didžiojo
Lietuvos Kunigaikštijos rėmuose ir
pavidalu. Imta visis smarkumu nag-
rinėti Lietuvos istoriją, mokyti lie-
tuvių kalbos, dainų ir p. Tautinė
susipratusios šviesuomenės būrelis bu-
vo tikrais idealistais, pasisventėliais,
nesibijojusiais paaukoti savo gyvybę
Tėvynės aukurai. Tik tas gali juos
suprasti, kuris tuo metu gyveno, drau-
ge veikė ir kovojė už Tautos laisvę.

Visokių Būta

Taip palaipsniui bekovalant, su-
žavangėjo 1-jo pasaulinio karo ginklai.
Pasaulinis karas užklupo mūsų visuo-
menę jau susibūrusią ir tautiniai su-
sipačiusią. Lietuvos išsilaivimas
buvo pribrendęs, Tauta paruošta, tik
reikėjo veikti ir nepaprastoti pato-
gus akimirksnio Lietuva pasikelbiant
vėl nepriklausoma valstybe. Šis dra-
sus mūsų užgrūdinat kovojė veikėjai,
jų tarpe ir pirmojo asirinkio Dr. Jo-
no Basanavičiaus ir smetonos žingnis,
galėjęs Tautai daug aukų kasti nete-
buvo nei perantenyvas, nei pavolu-
tois ir Lietuva, kaip nepriklausoma vėl
atkurtoji valstybė, buvo paskelbta
Tautos Tarybos prieš 31 metus, 1918
m. vasario 16 d. Vilniuje, Lietuvos
širdyje. Tačiau ir čia, kaip Vytauto
laikais, teko dar Lietuvos laisvę gin-
kliu iškovoti ir apsiginti nuo iš visų
pusių jau supusių ir puolusių priešių.
Ir šia sunkia valanda lietuvių veikėjų
šaukama išgirdo mūsų kaimas, sutelk-
damas būrius, kad ir blogai aprenęti
ir ginkluoti savanorių, apgyvenusį Lie-
tuvos laisvę. Greit prabėgo 23 ne-
priklausomybės ir Lietuvos atkūrimo
metai. Gyvenimas iš metų ir metus
gerėjo, valstybė stiprėjo, tačiau ide-
alizmas bluko. Panoramos iš mažytės,
nualintos ir atsikuriantios Lietu-
vos pergerit pralobti. Neįvertinome
praeities klaidų ir nemokėjome ver-
tinti nepriklausomos gyvenimo ir tik
netekę jo supratome jo reikšmę. Ne-
numatėme grėsmės iš galingesnių kai-
myų ir neparausėme Tautos artėjan-
čiai grėsmei. Vis dėlto gyvenome
neblogai, mūsų krašto ekonominė pa-
dėtis iš metų ir metus žengė pirmyn,
iš lėto gerėjo.

Istorija Kartojasi

Atžė antrasis pasaulinis karas.
Mūsų kraštas buvo plėriųjų kaimynų,
kaip iš rytų, taip ir iš vakarų vėl pa-
kaitomis okupuotas. Ir vėl imta istori-
ja kartotis. Ir vėl laikinai netekę
savo krašto nepriklausomybės, esame
išbraukti po tolimą Sibirą, po vaka-
rų Europą ir kitas užjūrių valstybes.

BALTUDŽIŲ LAISVĖS SĄJODIS

Baltudžių Tauta pradėjo savo or-
ganizuotą kovą prieš Maskvos imperi-
alizmą ypač po 1917 m., spalio re-
voliucijos, kurios pasekmėje 1918 me-
tis, kovo mėn. 25 d., paskelbta Min-
ske Baltudžių Respublikos Nepri-
klauomybė. Tenai susirinkę visų
slouksnių atstovai, suformavo taip
vadinamą Visuotinį Baltudžių Kon-
grėsą, kuris išrinko Baltudžių Tau-
tinę Tarybą ir Baltudžių Respubli-
kos Vyriausybę su Petru Kračevski-
ku kaip prezidentu priešakyje. Bet jau
Baltudžių Respublika neišlaikė
savo imperialistinių priešių — lenkų
ir maskolių užpuolimo, kurie tarp sa-
vęs susitarę, padalino Baltudžių
žemes.

Baltudžių Respublikos Vyriausy-
bė su prezid. P. Kračevskiui buvo pri-
versta išvaizuoti iš savo gimtojo
krašto ribų ir apsiduoti čekoslovakijoje.
Iš ten buvo vedama kova už tautos
nepriklausomybę, kuri negalėjo su-
tikti su teritorijos padalinimu lygiai
kaip ir su komunistiniu režimu, ku-
ris užviespatavo jos žemes.

Po P. Kračevskiui mirties, Baltudžių
Respublikos prezidento funkcijas
pildė jo pavaduotojas, P. Zacharka,
kuris mirdamas perdavė savo įgalio-
jimus inžin. Mykolui Abramčikiui.

Po antrojo pasaulinio karo, Baltudžių
Respublikos Vyriausybė ir Tautinė
Taryba papildė savo narių
sąstatą ir suorganizavo Baltudžių
Laisvės sąjūdį išsėrmime, kuris stato
sau už tikslą — pasiekti savo Tau-
tos Laisvę ir atkurti Nepriklausomą
Baltudžių Respubliką. Egslinė
Baltudžių Vyriausybė su inžin. M.
Abramčikiu priešakyje, randasi dabar
Prancūzijoje, kur yra Laisvės sąjū-
dio centras.

Deja, ne visi baltudžiai emigra-
cijoj įsijungė į šią sąjūdį. Yra dar
kita grupė, kuri tvirtina, neva ji taip
pat kovoją už tėvynės išsilaivimą,
bet kartu su tais rusais, kurie save

Tėvynėje šiaurus kerštas, prispauda,

rytojus neaiškus.

„Tačiau mūsų dvasia nepalausta.
Nuteriotoje tėvynėje mūsų kovinga-
sis jaunimas susispačius miškuose ar
šiais kovojas su žiauriu prispaudėju. Ir
mes čia tremtyje, iševijoję kiek ima-
nydami kovojame už savo mylimo
krašto laisvę ir nepriklausomybę.
Mūsų laimė, kad kovoję už savo kra-
sto laisvę ir nepriklausomybę mokame
būti vieningi. Būtų dar geriau, kad
ir savo vidiniame gyvenime mokėtumė
sugyventi ir stengtumės, pašalinę
visas klaidas, būti vieningais. Tada
ir kova už savo krašto laisvę būtų
sėkmingesnė.

„Nors mūsų, brolių nedaugel yra.
Tačiau tvirti mes, jei iš vienybės.
I darbą stokim vyrai į vyrą:
Sujungtos rankos suteiks stiprybę“.

„Nedaugel mūsų“ — Maironis.

Rugsėjo 8 d. yra mūsų Tautos vie-
ningumo ir pasižymimo šventė. Šven-
tės proga peržvelkime savo veiksmus
ir siekius. Būkime atviri ir nuošir-
dūs. Daugelis mūsų yra giliai įsitiki-
nė, kad teistumas visada nugal-
tų, todėl kantriai laukdami mūsų paver-
gimo Tėvynės išsilaivimo, kuris tu-
rėtų jau ne už kalnų būti, visu kruop-
štumu, atmetę asmeniškus ir poli-
tinius nesupratimus, vengdami pra-
eities klaidų, dariniai ir vieningai
ruoškimės ir ruošime iševijoję atsi-
dūrę mūsų bendruomenės laisvos,
TIKRAI demokratiškos Lietuvos at-
kūrimo darbu, kovos Lietuvos, kurio-
je būtų miela gyventi kiekvienam do-
ram, tauriam ir susipratusiam lietu-
viui.

Iševiai — Tautos Ateitis

Norėčiau kad atgimimoje ir atkur-
toje laisvoje Lietuvoje nebūtų nė
vieno nepatenkinto lietuviu, kad lie-
tuviai nebūtų skirstomi į savusius
ir nesavusius, kad lietuviai, neušūnti
jų politinių ir religinių įsitikinimų
būtų lygiai vertinami ir įtraukiami į
kūrybinį darbą. Prisiminkime mūsų
Tautos ir Valstybės kūrėjus, laisvės
kovotojus — partizanais, kurie
vien Tėvynės ir savo žmonių meilės
ir gerovės vedami, kovoję, aukojęsi
ir iškovojo mūsų kraštui ir mums lai-
sę. Daugiau idealizmo, daugiau pa-
siauikimo, pasivertimo.

Nenorėkime iš mojų tėvų ir nuvar-
gintus Lietuvos ir jos tremtinų greit
pralobti. Ištieskime brolišką ranką
ir padėkime kiekvienam tauriam lie-
tuviui patekusiam į sunkumus. Atsi-
minkime, kad išsilaikėjusius iš rau-
donojo okupuoto nagų lietuvių yra
tik lašas jūroje. Todėl tebiuą kiek-
vienas tauris lietuvis mums brangus.

Norint visa tai atsiekti turime jau

čia tremtyje, iševijoję burtis ir ug-

dyti vieningumo, tikrojo solidarumo

jausmą, stiprinti valstybinę dvasią,

kad verti būtume savosios tėvynės.

Tik būdami vieningi, solidarūs, tole-

rantingai ir tautiniai susipratę, sulau-

ksime šviesaus ir gražaus rytojaus.

Tegul meilė Lietuvos mūsų nesklan-
dumus pašalina, vardan mūsų terio-
jamos Lietuvos, vienybė teidyti.

Esslingen/Neck.

Kas Kaip Remia „A. L. Balsą“

POVILAS GUDAS ŽODIS

Esu vienas iš Balso steigėjų. At-
simenu, kaip prieš 21 metus, susirin-
kę Buenos Aires gatvėje Maipu net už
taburetų kai kas griebsi, kol sutar-
m pagimdyti Balsą, dabar Jūs taip
gražiai ir pavyzdinai vedama.
Niekomet neatstikdavau nuo Balso
ir sykiu siūniū \$ 35, tai bus mano
prenumerata su magaryčiomis.
Kviesdamas ir mūsų spaudos darbo
tarką senus ateivius ir naujokus, pa-
silięku, reikšdamas gilią pagarbą mū-
sų Lietuvos spaudos darbo pionie-
riams.
Povilas Gudas.

Dea Torcuato, 16. 8. 49.

PRENUMERATAS APSIMOKĖJO:

Antanas Snieška ir \$ 10 aukų,
Gustavas Rašpikleris ir \$ 10 a.,
Jonas Petrauskas ir \$ 5 aukų,
Ona Janulė Kiešenė ir \$ 5 a.,
Jurgis Kasperaitis ir \$ 5 aukų,
Pranas Brazauskas ir \$ 5 aukų,
Povilas Gudas ir \$ 5 aukų,
Andrius Kulikauskas ir \$ 5 a.,
Lionginas Zlatkus ir \$ 5 aukų,
Vladas Martišauskas ir \$ 5 a.,
Bernardas Vaisgirdas ir \$ 5 a.,
Juozas Gudisakis ir \$ 2 aukų,
Sofia Magdaš-Dowhūn, ir \$ 1 a.,
Kazimieras Savičius,
Antanas Gura,
Napoliš Vijūnas,
Jonas Grigaliūnas,
Stasys Okas,
Jonas Šimkus,
Vincas Žakevičius,
Morta Liskauskaitė,
Balyš Lukaševičius,
Kazimieras Marcinkevičius,
Pranė Jaučienė,
Mykolas Norckinas,
Nikodemus Leipus,
Julius Asclia,
Povilas Vaisvila,
Vladas Lengvenis,
Stasys Lukošius,
Vytautas Galčius,
Simonas Dikšaitis,
Antanas Sabutis,
Jonas Petrušis,
Mykolas Alisauskas,
Vladas Dilinskis,
Genovaitė Pilypaitė,
Antanas Kazokas,
Julija O. Butkienė,
Stasys Firevičius,
Vladas Cibavičius,
Bronius Vittrakis,
Adolfas Veščius,
Kostas Lapinskis,
Napoleonas Kamarauskas,
Kazimieras Velickas,
Kazimieras Skiniukas,
Antanas Stasaitis,
Juozas Mackevičius,
Lidia Endzaitė-Makuch,
Juozas Myka,
Petras Vitkus,
Veronika Rakutienė,
Juozas Vincius,
Romualdas Stukas,
Pranas Serėjus,
Kazys Žalauškas,
Antanas Ramanauskas,
Antanas Andriuskevičius,
Jonas Vekelis,
Jonas Jurkevicius,
Viktoras Galvelis,
Jonas Greičius,
Justinas Vaitelis,
Petras Jasas,
Povilas Bitinas,
Aleksandras Pagojus,
Petras Varnėckas,
Vladas Simoliūnas,
Antanas Juška,
Jonas Vaitkevičius,
Simonas Marčiulionis,
Viktoras Baltūnas,
Edvardas Tulušis,
Juozas Radziūnas,
Stasys Spitris,
Steponas Daukšys,
Kazys Laurinaitis,
Algirdas Kapušis,
Jonas Degulis,
Balyš Dalinkevičius,
Vladas Druskis,
Jonas Jacuskius,
Antanas Žitkus,
Vincas Leita,
Nelida Krivickienė,
Juozas Matulevičius,
Stasys Urbonas,
Kazys Melkūnas,
Albinas Čiplies,
Vincas Oželis,
Antanas Martinka,
Kazys Čupaila,
Jonas Kūpaila,
Juozas Trinkūnas,
Antanas Arckinis,
Petras Matulius,
Vladas Matukonis,
Viktoras Lakavičius,
Kazys Kisielius,
Napoliš Katinas,
Bronius Sankevičius,
Vladas Mielūnas,
Juozas Miculevičius,
Susiv. Liet. Argentinoje 5 Skyr.

Isa kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Neseniai pasirodė ir Argentinoje
neskaittingi p. Ostrovskio šalininkai,
iš kurių visų pirma pažymėtinas p.
Minklevič, Ostrovskio kentimas. Laimė
jis čionai nesėkmingai, bet bandė de-
sorientuoti tautiškai susipratusią vi-
suoemenę, kuri yra įsijungusi į vienin-
telę čia esančią organizaciją — Ar-
gentinos Baltgudžių Sąjungą, turinčią
savo būstinę — Calle Maza 150, Bue-
nos Aires.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

Is kaskiaun paduotų faktų yra aiš-
kus, kad Ostrovski stovi ne už Balt-
gudijos nepriklausomybę, bet už Balt-
gudiją pasidavusį Maskvai. Visos
tautinės organizacijos, kurios pripa-
žįsta Baltgudžių Tautinės Tarybos ir
jos organų vadovavimą, neaiškiai žmo-
niui einančių su Ostrovskiu patriotais,
bet maskoliško imperializmo agen-
tais.

DARBININKO APSAUGA ANGLIJOJE

Nuo 1948 metų liepos mėnesio An-
glijoje medicinos pagalba darbinin-
kams duodama veltui. Darbininkų
draudimas Anglijoje stovi aukščiau,
negu daugelyje šalių. Apie dirbančių-
jų apsaugą, Vokietijoje leidžiamas lie-
tuvių tremtinų profesinių darbininkų
laikraštis „Bendras Darbas“ rašo:
„Visų pirma ligoje jis gauna per sa-
vaitę: vyras, nevedusi moteris ar na-
šlė — 26 šil., ištekęsusi moteris —
16 š. (ištekęsusi moteris gauna neiste-
kęjusios pašalpą, jei ji išlaiko vyrą
arba gyvena atskirai nuo vyro ir ne-
gauna iš jo jokios piniginės paramos),
mažamečiai iki 18 metų. — 15 šil. Be
to už kiekvieną globojamą pilnametį
prieda — 16 š. ir nepilnametį — 7 š.
6 pens.

Pašalpa mokama, jei ligonis yra
bent pusę metų mokėjęs soc. draudimo
mokesčius. Pašalpa gali būti moka-
ma be pertraukos 312 d. tiems, ku-
rie mokėjęs yra mokėję ne mažiau
kaip 156 savaites. Kas mokėjęs
mokėjo ilgiau kaip 156 sav., tam pa-
šalpos mokėjimo laikas neribotas. Už
pirmas 3 d. nemokama, jei liga už-
siesi ne ilgiau kaip 12 d.

Nelaimingi atsitikimai. Suaugęs
vyras gauna per sav. 45 š. ir už kiek-
vieną globojamąjį tokius priedus kaip
paprastai susirgęs. Mažamečiams tarp
17—18 mt. — 33 š. 9 p., jaunesniems
— 22 š. 6 p. Jei nustojama nedarbin-
gumo, tai mokama atatinama kom-
pensacija, pensija.

Senatvėje. Apdraustasis (vyras 65,
moteris 60 mt.) gauna per sav. 26 š.
Neapdrausta moteris, kai jau sukanka
60 mt., gauna pagal vyru draudimą
16 š. Tai gi jei iš vedusiųjų yra ap-
draustas tik vienas, tai pensija bus
(sukakus) — vyrui 65, moterei 60 mt.)
26 š. ir 16 š., viso 42 š. Už kiekvieną
globojamą vaiką pridedama 7 š. 6 p.

Gimdymo atveju. Gydytojas ir li-
goninė nemokamai. Pašalpos yra tre-
jų tipų: vienkartinė už kiekvieną vaiką
po 4 sv. Jei moteris pati dirba,
yra apdrausta ir sumokėjusi ne ma-
žiau kaip 26 sav. įmokas, tai ji gauna
po 36 šil. per sav., pradedant 6 sav.
prieš numatomą gimdymą. Moterims,
kurios tik vyrai apdrausti, mokama po
20 šil. per 4 sav. po gimdymo. Be tu-
pašalpų dar mokama sergancio pašal-
pa pradedant 7 neštumo mėnesiu. Nes-
čia moteris dar gauna padidintą mai-
sto normas, papigintą pieną ir nemo-
kamai apelsinų sunkos, vitaminų
ir kt.

Nedarbo atveju. Pašalpa mokama
tokia pat kaip susirgus per 30 sav.,
o jei nedarbas tęsiasi ilgiau, tai pa-
šalpa gali būti pratęsta.

Be pašalpų, kaip žinoma, visi gau-
na medicinos pagalbą veltui. Kalbėti
apie tu įstatymų pasekas kol kas dar
anksti, bet kai kas jau yra paaiškėjęs.
Visuomenės tyrimo institutas (Gal-
lop) paskeibė, kad per pirmuosius 3
mėn. jau du penktadaliai gyventojų
pasinaudojo socialinio draudimo įsta-
jų teikiama pagalba ir beveik visi
(94%) yra ją patenkinti.

Moteris ir Pasaulis

NAUJIEJI LIETUVIŲ VARDAI

Daugelis skaitydami „vėliausius atvykusių tremtinių“ sąrašus, be abejojimo, atkreipė dėmesį, kad naujoji, mums mažiau bėpažinta lietuvų karta ne tik savo dvasia yra kitiškesnė, bet labai pasikeitė ir savo vardais.

Senieji „krikščioniški“ lietuvų mėgstami vardai mums visiemis žinomi, ir taip mes daugumoje čia vadinamės: Jonas, Juozas, Petras, Kazys, Ona, Marijona, Barbora, Ursulė ar kitos moteriškosios vyriškų vardų lytys. Grynai lietuviški, arba tautiškų vardų senolėje kartoje gana retai teusinkame.

Bet nepriklausomoje Lietuvoje jau buvo plačiai įsigalėjęs lietuviškų tautiškų vardų pamėgimas. Iš tikrųjų, jie nieku neplogesni už senovinius vardus, o tik daug artimesni ir kartais neabejotinai gražesni. Daugelio jų prasmė mums artimesnė ir suprantamesnė.

Kai skaitome tremtinių sąrašus, matome, kad tėvai dažniausia tebeturi senovinius įprastinius vardus. Bet labai žymiai pradeda keistis vaikų vardai. Gausnesnė šeimynose kartais jie dar mišrūs, bet jau galima užtikti šeimų, kur visų vaikų vardai nauji, grynai lietuviški, labai skambūs ir gražūs, nors mums čia kartais gal net kiek keisti atrodo. Bet tai naujieji lietuviški vardai, kurie aiškiai skiriasi nuo kitų tarpautinių ar vadinamųjų krikščioniškų vardų.

Paviršutiniškai permetus akimis kelių pastarųjų savaitių atvykusių tremtinių sąrašus ar kitus pranešimus, kiekvienas gali įsitikinti, kokie nauji ir savitiški vardai ima įsigalėti naujoje lietuvių kartoje.

Paimkime berniukų vardus. Šalia jau plačiai įsigalėjusių „kunigaikščių“ vardų, kaip Vytautas, Algirdas, Kęstutis, dažnai sutinkame tokių Algis, Algimantas, Aras, Narimantas, Rimantas, Rimas, Rimutis, Ramutis, Gediminas, Vaidotas, Erdvilis, Rimgaudas, Šarūnas, Arvydas, Vytenis, Arūnas, Ramūnas, Linas, Mindaugas, Jaunutis, Visvaldas, Rimvydas, Vitolis, Vidmantas, Tautvydas, Dainius, Gintautas, Drąsutis, Skirmantas ir kitoki.

Dar gražesni ir, pasakytum, poetiškesni yra mergaičių vardai. Čia dažniausia sutinkame mums jau žinomos Birutės, Danutės, Aldonos, Gražinos... Bet daugelio mergelių vardai jau taip skamba: Vida, Rimgaile, Raminta, Ramutė, Ramunė, Jūra, Juratė, Rūta, Milda, Nijolė, Neringa, Gintara, Laima, Laimė, Laimutė, Dailė, Rasa, Rima, Danguolė, Dalia, Žilvilė, Giedrė, Audronė, Aušra, Aušrelė, Sigutė, Melė, Melutė, Sniegutė, Gudė, Gabija, Gidonė, Senė ir kitoki.

Tarp naujų lietuviškų tokių vardų pastebima beveik pusė ar net daugiau, tuo tarpu kai tėvų vardai didžiojoje senieji.

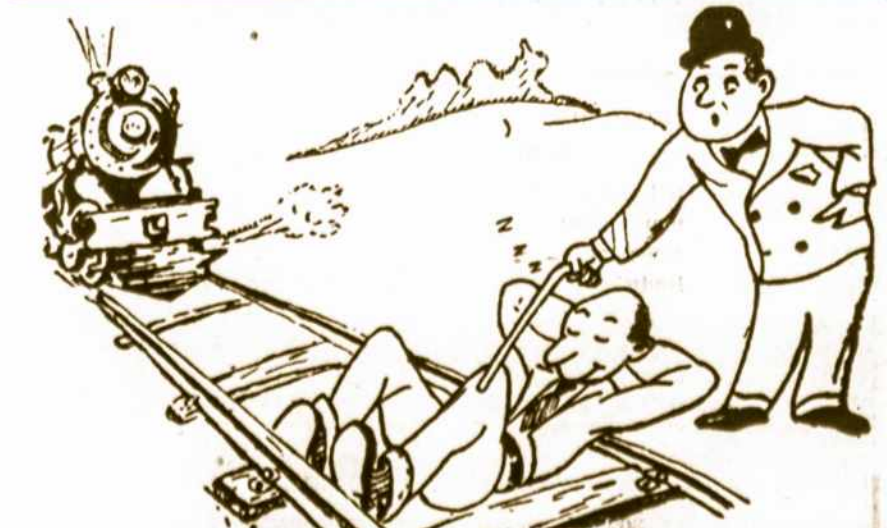
Žymiai blogiau tebėra su atvykusių tremtinių pavardėmis. Jos dar gana dažnai nelietuviškos, o jei kilmė ir lietuviška, tai tebėra apkarpytos įprastinėmis slaviskomis, daugiausia lenkiškomis galūnėmis, — ečiciai, auskai, iekiai dar labai dažnai tebe-matyti. Pasirodo, kad mums svetimų, nereikalingų, nelietuviškai skambančių galūnių dar nebuvo spėta nusikratyti ir nepriklausomoje Lietuvos laika. Daugelis senesniųjų lietuvių iš patyrimo žino, kad Amerikoje jos tomis ilgomis slaviskomis pavardėmis būna daug vargo ir nepatogumų.

Pastebėtina, kad ne vienas iš atvykusių savo ilgus slaviskus pavardes trumpina, pirmiausia numedami tas mūsų kalbai ir dvasiai svetimas lenkiškas galūnės. Tai geras ir sveikintinas ženklas. Tik jis neturėtų eiti per toli. Nepatartina tremtiniams pasekti kai kurių Amerikos lietuvių naivų ir šiaudulėsišką įprotį visai išsižadėti savo pavardžių, jas „suairinant“ ar kitaip be būtinio reikalo „suamerikoninant“.

D.ė.



„VEDYBOS IR JŲ HIGIENA“:
Kaina \$ 2.—



— O, pilietai, ko tu miegi, atsirėmęs į dėgį? Gyvenimas bėga taip greitai, kaip tas artėjantis traukinys! Jeigu nepabusi laiku — užsimokėti prumeratą, tai gali likti be „A. L. Balsio“ kalendoriaus 1950 metams!

INDIJOS AMBASADORĖ IR KITI REIKŠMINGI DALYKAI

I Jungtines Valstybes atvyko pirmas nepriklausomos Indijos ambasadorius — moteris. Jos vardas Vijajalshmi Pandit. Ji yra Indijos ministro pirmininko, Pandit Nehru, sesuo.

Išsigijusi laisvę, Indija suteikė moterims pilietines teises, tarp jų ir teisę atstovauti savo kraštą svetimosiose šalyse.

Ambasadoriai seniau būdavo karalių įgalotiniai. Dabar jie atstovauja valstybės. Būna atsitikimų, kad valstybės neturi valdžios, bet turi savo pasiuntinius. Šitaip atsitinka, kada valstybės teritoriją užima svetimata, jėga ir neteisėtai sunaikina jos valdžią. Kitos valdžios, kurios tokio smurto nepripažino, laiko teisėtą pagrobto valstybės įgalotiniais jos pasiuntinius, paskirtus tada, kada ta valstybė buvo laisva.

Sitokioje padėtyje šandien yra Lietuva, Latvija ir Estija, į kurias įsilaikė bolševikiški banditai.

Indijos ambasadorius, ponija Vijajalshmi Pandit, kaip atstovė tautos, kuri per ilgus laikus buvo pavergta, reikia tikėtis, supras kitų skriaudžiamų tautų reikalus ir jas kur galėdama užgarsinti. Diplomatiniam korpuse Washingtono tautų laisvės ir demokratijos šalininkai turės naują talkininką.

— URSULĖ KRISČIOKAITIENĖ, gyvenanti Maj. Smuga-Neifeld, gm. Turcinsko-Zdrój, pow. Choinice, u. Odra, Polonia, prašo atsiilepti savo tetą Agotą Sutkaitę, gyvenančią Pittsburgh, Pa.

SUPRASK KODIKI!

Nuo pat gimimo dienos kūdikis pradeda taikytis prie gyvenimo reikalavimų. O didandis nujunkinamas, pav., yra jau didelis perversmas jo santykiuose su gyvenimo reikalavimų tenkinimu. Įsitraukimas į šeimos gyvenimą ir tvarką, kurią vaikas turi pildyti, verčia jį atsakyti nuo daugelio savo norų ir geismų. Jis turi pritaikyti likti vienas, nors iš pradžių ir labai nenori. Mat, kai kūdikis prisiriša prie motinos, tai jai pasitraukiant mano, kad ji niekad nebeįsijaus. Sunku nuo kūdikio atsikirti atsikabinėjus. Jis tai pastebi ir darosi nepatenkintas. Trejų metų vaikas siekia savo valingų tikslų, todėl dažnai ir aštriai susikerta su kitų asmenų siekimais. Jis susiduria su neįveigiamais tikrovės reikšmėmis. Ima spjiautis ir darosi atkaklus. Tačiau per tokius susidūrimus jis pradeda suprasti aplinkos neįveigiamų reikalavimų kietumą ir pamažu su jais susitaiko. Jei tėvai supranta kūdikio būvį ir jo valingus siekimus, tai tas tik palengvina jiems auklėjimo sunkumus. Bet visai jį šiuo laiku išvengti negalima. Jei auklėtojai labai lanksčiai tenkina šio laiko kūdikio inorius, jis neįpranta savo laiku nugalėti gyvenimo sunkumus ir vėliau tenka tai pasiekti dar už didesnę kainą. Kūdikio įsivaizdavimai labai gyvi, jis nugeba vaizduotės padarinių atskirti nuo tikrovės, juos suplaia, todėl nereikia kūdikio kaltinti, esą, jis meluoja. Čia blogos valios nėra. O vis dėlto reikia pratinti, kad vaikas suvoktų tikrovę ir skirtų ją nuo vaizduotės padarinių.

A. G.



Juozas ir Salomėja Mironaitė žalneravičiai, jų vedybinio gyvenimo 25 metų sukakties proga, 24. 7. 49 savo namuose San Isidro suruošė gražias vaises. Centre „jaunavedžiai“, kurių prysaky Dobkevičius ir Ryliskutis, dalyvavę su savo tėvais. Žalneravičių sūnūs Juozas ir Alfredo, teatro Colon šokėja Rosita Ryliskyte, p. p. Ažkiniai, Trinkūnai, „A. L. B.“ red. Kast. Norkus, Nelli, Maria del Farro ir kiti žalneravičių šeimos draugai, po skanių pietų, prie šampano stalo, spaudos fotografo Karolio Dobkevičiaus nufotografuoti.

SENATVĖS ŽYMĖS.

Kiekviena senatvės žymė moterims teikia daug rūpestių. Visai natūralu, kai moterys, sulaukusios 40 metų amžiaus, griežtai įvairiausių priemonių pajaučė. Šiais laikais nieko nustatoma matyti po 50 ir 60 metų amžiaus sulaukusios moteris, kurios atrodo žymiai jaunesnės, negu jos iš tikrųjų yra. Daugiau stebimės, jeigu moteris atrodo senesnė, negu jos amžius, nes tai parodo, kad ji, arba apsilėidusi, arba nežino, kaip savo amžių paslėpti.

Viena klaidinga pajaučėjimo priemonė, kurią moterys dažnai naudoja, tai — plaukų dažymas. Sulaukus 40 metų amžiaus, veido oda savaime patamsėja ir įeigu dar dažomi plaukai, tai veidas atrodo ir tamsesnis ir šiurkštesnis. Kiekvienai atveju natūralūs plaukai, nors jie būtų ir pažilę, atrodo, nepalyginti, gražiau.

Pastebėta, kad moterys, kurios dažo plaukus, dažnai pastrenka ir netinkamą plaukų šukavimo madą. Kas gražu 18 metų dukrai, nereikia, kad ir mamai panašus šukavimas tinka. Kada veido apvalumas nebe toks taisyklingas, o, be to, dar atsiranda ir dvigubas smakras, reikia atsakyti daugelio dalykų ir nebandyti pamėg.

džioti jaunesnes seses. Netinkamas šukavimas, kaip ir plaukų dažymas, senatvės žymės tik pabrėžia. „V.“

Juokai

APSIRIKIMAS.

Žmona:
— Paduok eukraust!
Vyras:
— Bet, kat tekėjai, sakei, kad gyvenant su manim niekada nereikės sėdumo.
Žmona:
— Labai apsirikau. Pasirodo, kad tuomet turėjau sakyti, jog nereikės ukuso ir kriukų.
PATEISINAMAS SUSIDOMĖJIMAS.
Pagyvenusi panelė:
— Kas tas ponas, kuris šį vakarą nuo manęs akių nenuleido?
Dėdė:
— Senu daktų mėgėjas.



PEINAMOS „ENRIQUE“

MOTERŲ PLAUKŲ KIRPYKLĄ ENRIQUE LUKASEVIČIUS, savininkas pats dirba, kad patenkinti savo gausią klientelą.
Darbas atliekamas moderniausias aparatais, pigiomis kainomis.
DOMINGUEZ 524 — PINEYRO



Grožio Salionas „BERTA“

Ilgalaikis plaukų garbanavimas, dažymas, pridėjimai. — Manicura. Savininkė lietuvaite:
CARLOS CALVO 418 Buenos Aires
Užsisakykit valandą telefonu: 33 - 5833
Buvusi „ESMERALDA“ šukotoja

Kasdieniniai Reikalai

DEKLIJOS DUKTERS MOKSLO DARBAS SORBONNOJE

Paryžiaus Sorbonnos universitetas suteikė doktoratą lietuvaitei G. I. Židonytei, parašiusiai mokslinį darbą (disertaciją) apie O. V. Milašų. Toji disertacija sudaro tris, penkių dalių knygą. Rašydama apie tai Ž. Urb. Europos lietuvių spaudoje, tarp kita, sako:
„Pirmoje dalyje G. I. Židonytė apžvelgia Milašaus jaunystę, 11 vaikystės metų, praleistų istorinės Lietuvos aplinkumoje, paliko neišdildomą įspūdį visame Milašaus gyvenime. Lietuva jį brangina ir ją myli mistiškai, šventa meile. Milašui visi lietuviai dideli žmonės, dvasios galiūnai. Jis nevažiavo laisvon Lietuvos, bet visu nuosirdumui jai dirba. Melė iš tolo — didesnę ir skaitesnę. Toji yra Lietuvos meilė palieka įtaką jo kūryboje.“

Dr. G. I. Židonytė yra kilusi iš Dūkijos ir baigusi Alytaus gimnaziją. Romanistika susidomėjo dar Lietuvoje ir sekmingas prancūzų kalbos bei literatūros studijas Kauno ir Vilniaus universitetuose užbaigė 1942 m., šalia studijuodama dar Kauno Konservatorijoje.

Patekusi Paryžiumi, ji tuoj įstojo į garsų Sorbonnos Universitetą savo žinių pagilinti. Po kelerių metų darbo studijas užbaigė aukščiausiu pažymiu įvertinta teze apie Milašų.

Be mokslinio darbo, Dr. G. I. Židonytė yra uoli mūsų spaudos talkininkė, pasidalinanti naujausiomis literatūrinio ir mokslinio gyvenimo naujienomis.

— HALINĄ STANAITYTE su savo vyru Zbigniew Piatkowski, atvykę iš Londono, sykiu su kitom dviem sėlimom, užpuko sklypą žemės ir įsteigę plytelių (balduų) dirbtuvę „Arpol“ prie City Bell, 12 km. nuo La Platos. Pono Piatkowskies sesutė, Julija Ligr Stanaitis, ruošiasi atvykti Argentinon iš Vienos.

— A. P. MIKENAITES, mokytojos, paskirė Komodoro Rivadavia, atsiuntė padėkos laišką „A. L. Balsui“, dėkodama visiems maloniems sostiems lietuviams, kuriuos sutiko savo atostogų metu. Sesutės Mikenaitės (Miquenas) yra Argentinijoje gimę ir su savo tėvais pramenuoja „A. L. Balsą“. Jų adresas: Kim. 8, Comodoro Rivadavia.

— APSIVĖDĖ Kanadoje Jonas Stanaitis su Jadvyga Duliebaite ir Henrikas Odamonis su Ona Kalvaityte. Dr. Bronius Kazlauskas Pittstone, Pa. (JAV) apsidėdė su Francisca Šeporaityte.

— MELIA NEŽINOMOJI! Nors tavo siegia 35—50 metų gyvenimo našta. — Jei netrokšti turty, bet tik ilgiesi tikro, nuosirdaus draugo, rasyk, susipažinsim svetimojo šalelė, vargas pasiguosim ir gyvenimo sauleleids bus malonesnis! J. B. Boedo 737, Buenos Aires.

— APSIVĖDIMO tikslu įsėkiau merginos ar našlės. Esu 40 m., nevedęs, porą metų iš Europos. Turu savo restoraną centre. Esu pravoslavus iš Lenkijos. Negeriu, nerūkiau, myliu dorą gyvenimą. Betkokia kalba man rašykite, adresuodamos: Sr. K. K., Avenida Alvear 34-8, p. 4, dep. B., Buenos Aires. (881-2)

NOBELIO PREMIJOS KANDIDATŲ LAIKAS „A. L. BALSUI“

Tarpe dvylikos kandidatų šiemet Nobelio Fondo Literatūros Premijai gauti, randasi ponios Felicitas Rufina B. López de Mayer vardas. Ji yra steigėja ir direktorė žurnalo „El Mundo Paraguaya“. Ta pati leidėja leidžia „Revista Filatélica Paraguaya“, kurios ketvirtame numeryje, greta kitų Pietų Amerikos leidinių, skelbiamas „Argentinės lietuvių Balso“ vardas ir adresas. Gerb. Sra. de Mayer praneša „A. L. Balsui“, kad mūsų laikraščio adresą tilps ir jos leidiamame metraštyje „Gran Anuario“, 1950 metams.

Truko daug sunkaus darbo metų, kol Argentinės lietuvių ir svetimieji pažino.



ROSITA RYLISKYTE,

Teatro Colon šokėja, daranti didelę pažangą filmose. Kaipio balerina, ši mūsų tautietė jau dalyvavo šių Argentinijos filmų pastatyme: Adios Pampa Mia (Sonofilms), La Hosteria del Caballito Blanco (Emelco), Una Noche en el Taborin (Sonofilms). Taip pat greit pamatysime naujas filmas su Rosita, kaip šokėja: Pacinación (Emelco), Alma de Bohemia (Sonofilms), Miguitas en la cama (Lumin-ton) ir greitai laiku dirbs „EPA“ bendrovės ruošiamoj filmoj — A la Habana me Voy.

JUANA JELENIAUSKAITE RAŠO IŠ PATAUGONIJS

Gerbiamoji Ponia O. Ozinskienė, kuo širdingiausiai dėkoju jums už nuosirdų laišku ir už gražią dovanėlę — knygutę „Devynių Brolių Ieškotoja“, kurią gavau iš „A. L. Balsio“ — kaip dovaną, už parašytą apsakymėlytėlę „Pasakojimo motinėlytė“. Jūs negalite įsivaizduoti, koki džiaugsmą apturėjau gavusi „A. L. Balsą“ ir pamačiusi savo kūrinių patalpintą į vaikų kampele. O pasakėlę „Devynių brolių ieškotoja“ man labai patiko, ir už ką turiu didelį atli. Laikraštį „Arg. Liet. Balsą“ gauname.

Mano tėveliai siunčia linkėjimus ir sveikinimus, o taip pat ir aš, pasilikau reikšdama pagarbą:
J. Jeleniauskaitė.
Comodoro Rivadavia, 22. 8. 49.

Kas pamilo knygą iš jaunų dienų, to likimas ir senatvėje neaplenks!

VAIKŲ KAMPĖLIS



PENKIAMETIS PYPKORIUS

Jonas, vyras penkiametis, Daug patyręs ir daug matęs. Nuolat savo galvą suko, Kaip pastvert pypkę dleduko. Jam rūpėjo patraukt dūmą, Ir pajusti malonumą. Juk neveltui jo senelis Neapsėina be pypkės. Kartą dėdė kai užlenkė, Ėmė pypkę ir išspūdo, Iš jo rankų netvirtų Ir nukrito ant grindų.

Iš pypkės dūmai rūko — Jonui kantrybės pritrūko. Stėvė pypkę už cibuko Ir į burną sau įbruko... Traukia dūmą, traukia kitą, Ir vis jaučia apetitą, Traukti dūmų dar daugiau — Nors galvoj daros blogiau... Staiga akys sumirgėjo, Viskas aplink skrist pradėjo. Krito Jonas ant grindų Šaukdamas nesavo balsu. Pypkės dūmai savo darė, Sirdį iš krūtinės varė. Ką suvalgęs jis turėjo, Jam per burną tuoj išėjo... Dabar pypkę kai pamato, Joną šurpas tuoj nukrato. Nerūkyt jis jos daugiau, Nes nerūkusis daug sveikiau.

L. Kančauskas.

MAŽIEJI SKAITYTOJAI!

Prašykite savo tėvus, vyresniusius brolius ir gimines, kad supažindintų jus su Lietuva. „A. L. Balsio“ knygyne yra daug lietuviškos literatūros vaikams. Yra paveikslų, žemėlapių, Lietuvos vaizdų albumų ir įvairiausių gražių knygelių: Av. Boedo 737, Ba. Aires.

MUS NEMUNĖLIS ŠAUKIA.

Aukšti kalnai sidabro Padangę aukštą remia, Bet čia dangus ne mūsų, Bet čia ne mūsų žemė.

Kaip marios — plačios upės, Laiyv laiivai jom plaukia, Bet mums tik Mūša teka, Tik Nemunėlis šaukia.

Tu-tū tūtuoja žąsys Aukštoj plačioj melynėj — O kad su jom sugrįščiau Į mūsų tėvynę!...

KUR JČS?...

Kur jūs žali žilvičiai, Kur jūs, upeliai braundūs, Kur Nemunėlio bangos, Kur mūsų mielas Kaunas?...

Ar ten, kur saulė leidžias, Ar ten, kur saulė teka, Ar ten, kur skaudūs vėjai Našlėitę žemę plaka?

Tenai, kur saulė teka, Bet spindulų nerodo, Tenai, kur saulė leidžias Į skaumo jūrą juoda.

Tenai žali žilvičiai Šakas upely plauna, Ten Nemunėlis plaukia Pro mūsų mielą Kauną.

Vytė Nemunėlis.

KULTŪRINIS GYVENIMAS

BALŲ UNIVERSITETAS TREMTYJE

(Oro pastu „A. L. Balsui“)

Pinneburg'as.

Pinneburg'as, tai keistas, nelietuviškas vardas, dargi daugeliui lietuvių nežinomas, bet minint tremties metus, jis bus aukso raidėmis įrašytas mūsų kultūros istorijai.

Mūsų pavyzdys Pasauliui.

Tremties pradžioje, jei vieni rūpinosi savimi, savo artimaisiais (ir tokių reikėjo), tai tie visi, kam buvo brangi lietuviška kultūra, kiek įmanydami sukurti, sujudo. Kas stverėsi spaudos darbo, kas knygų leidimo, kas organizavo chorų, ansamblių, teatrų. Bet dar daugiau atsirado tų, kuriems grynas švietimas rūpėjo. Gimnazijos, įvairaus tipo mokyklos dygo, kaip grybai po lietaus. Lygia-grečiai gimė mintis turėti savo universitetą. Tiesa tremtyje atsirado nemaža mokslininkų iš Lietuvos, Latvijos, Estijos. Pasiskirstė tautybėmis, buvo per silpni ne tik savo universitetus atgaivinti, bet net bile kuriam fakultetui sudaryti. O visi kar-tu susijungę, būkim atviri, padarė didelį stebuklą.

Pirmu kart istorijoje politiniai tremtiniai turėjo savo pačių įkurtą ir pačių tvarkomą Universitetą. Netrukus mūsų pėdomis pasėkė ukrainiečiai, įkurdami Miunchene aukštąjį Institutą, lenkai su savo medicinos ir technikos fakultetais Londone.

Bet!!! Mes buvome pirmieji!!! Vieninteliai, pajėgę sukurti ir pilną Universitetą.

Dar kartą visam pasauliui įrodėdami, kad yra trys Respublikos, kur ne tik valstybės vyrai moka gražiai su-tarti, bet jų mokslininkai ir studentai, kai yra bendras reikalas, moka kelerius metus kartu gražiai išgyventi ir dirbti.

Baisios Sąlygos Mokslui

Taip rudenį 1946 metais, šiaurės jūros pakraštyje, Hamburgo laisvame mieste, gimė Baltų Universite-tas.

Neteko matyti Hamburgo patalpų: esą jos buvo puikios. O fotografijos su trijų Respublikų herbiais atrodė tikrai dingdai. Bet vieną dieną, tai buvo per didžiausius šalčius, sausio mėnesyje teko tuos rūmus, o su jais ir Hamburgą aplieisti ir kraustytis į Pinneberg'ą. Atvyko po piet, o ten didžiulės, moderniškos lakūnų kareivinės atrodė baisiai. Vandentiekio ir šildymo vamzdžiai susproginę. Kambariai pilni ledo. Langai be stiklų. Duryš..., vienų visai nebuvo, kitos sunkiai užsidarydavo. Ir visa tai košė, perpildytas jūros drėgmė, piktas šiaurės vėjas. Nieks nepalaužė užsispyrėlių valios. Dar nepaprastai, užsidegimas ir pasisventimas, palydėtas nenugalimo noro, kad būtų išlaikyta, tai kas mums brangiausia, tarytum apdraudė nuo mirties, dargi nuo rimtesnių susirgimų, ne tik jaunus studentus, bet ir profesorius, kartais jau senyvo amžiaus ir beto mūsų tau-tų tragedijos skaudžiausius sukrėtus nei eiliniai piliečiai. O pirmąją žiemą teko gyventi, paskaitas skaityti ir klausyti „Ledo“ patalpose, nuolat neda-valgius.

Kas gi tas Pinneberg'as? — Tai mažytis priemiestinio tipo miestukas, į rytus nuo Hamburgo šešioliktoje kilometre. Kiek atokiau nuo gyvena-mų trobesių, į šiaurės-vakarų randa-si tvora aptvertas, kareivinių rajonas.

Jame į dešinę nuo įvažiavimo su vokiška tvarka ir sistematingumu su-statyti didžiuliai blokai, kuriuose til-po apie 150 prof. ir 1000 studentų, auditorijos, laboratorijos.

Sąmojus.

Mums atmintiniasias trečias blo-kas, kuriame gyvena mūsų profesorių didžiulė ir studentų dalis. Blo-kas... dargi numeruotas skamba kaž-kaip liūdnai ir štai, prof. M. Biržiškos patarimų atsirado Vilniaus, Kau-no, Rygos, Tartu ir t. t. rūmai. Iš karto jauku ir miela...

Atsirado ir sąmojus, gražaus, jau-natviško, stilingo. Pamėnesiu tik vieną, rašant laiškus reikėjo adresuoti Universitetą Pinneberg bei Ham-burg. O universiteto gyvenatjai, va-žiudami sakė važiuoja į Hamburgą bei (prie) Pinneberg. Pinneberg'as yra mūsų kultūros ir mūsų dvasinio pakilimo sietinė tremtyje. Taigi reikią, kaip ir milijoninis Hamburgo miestas!!!

Šalis sąmojus, švenčių proga, lais-vomis valandomis skambėjo dainų dainos to paties, ką Baltijos jūroje, vėjo lydimas, didelių vilčių kupinas. O visa tai viršijo savęs išsilaikėjimas, darnaus gyvenimo ir darbo, palydė-tas.

Profesoriai ir studentai.

Baltų Universiteto pradžia, kaip ir kiekviena, buvo sunkoka. Vieni abe-jojo ar, sudarius kadrus, kariška val-džia leis universitetui veikti. Kiti bi-jojo į anglių, tuomet tikrai bado ir nedatėkliaus zoną keltis. Kalbant apie pirmąsias dienas, kuliariuose mi-nėjo ir tuos, kurie patys nevykdami, kitus atkalbinėjo, kas stačiai neįtikė-tina, jų tarpe buvo ir prof. Kolupailos pavarde linkniuojama. Tie „at-sargieji“ tautai tiek tepasitarnavo, kad mes, turėdami didžiausią mokslininkų kiekį, tremtyje, nepajėgėm, kaip mums derysio visur pirmauti.

Užtat su juo didesne pagarbą turime minėti tuos profesorius ir studen-tus, kurie, nebijodami nei šalčio, nei bado, dažnai nuo savo šeimų atsiskir-dami, o tai jau buvo didelis heroiz-mas, nuolat girdint: — tuoj karas pra-sidės, kai bolševikai tik už keliasde-simtis km, visa jie padarė mūsų, kaip kultūringos tautos, vardui kelti.

Tarp visų visai atskirą vietą užima Universiteto rektorius prof. V. Stan-ka (dabar jau USA), per kelerius me-tus tapęs Universiteto gajumo, atspa-rumo simboliu. Jo sugebėjimas už-bėgti įvykiams už akių, išnaudoti vi-sas progas, net Conterbury arkivysku-po atsilankymą, gali būti visiems pa-vyzdžių, kaip drąsus, kultūringas ir greitos orientacijos lietuvis tarptauti-neje arenoje nugali kliūtis. Jo pra-šymai išlausomi, jo reikalavimai vykdomi ir užmirštama, kad jis tėra mažos tautos atstovas.

Iš profesūros teminėsiu mums bran-giausius lituanistus. Profesoriai Bir-žiškos (visi trys Pinneberg'e), archeo-logas Puzinas, literatas Maciūnas ir istorikas Čepėnas...

Visame pasaulyje profesoriai ven-gia per daug artimos bičiulystės su studentais, esą, tas gali kartais jų au-toritetui pakenkti. Gal būt, Pinne-berg'e tai viena šelma. Tenka vie-nais koridoriais vaikščioti, vienomis prausyklomis naudotis... Po trijų metų bandymo teko pajusti, tik melį ir pagarbą, kuria studentai gaubia sa-vo mokytojus. Lygiai iš profesūros gerą valią ir norą suprasti jaunimą, kiek galima jam padėti. Teko išgir-siti stačiai nuostabių dalykų. Juk tas viskas jau ima priklausyti garbingai mūsų tautos istorijai. Reik tikėtis

grakšios legendos verti profesoriai ir studentai, kaip ir iki šiol vedini tik vieno, savo tautai pasitarnauti, noro, pasistengs visus savo pergyvenimus, atsiminimus, fotografijos ir straip-sniuose sukurti.

Teko girdėti nuosirdias gaidas bal-se, kad pagaliau sunkią ligą pakėlęs pasveiko prof. M. Biržiška. Su šird-gėla buvo sielotasi, kad prof. Puzino parasyta Lietuvos archeologija, guli rankraštyje, esą nėra lešų jai išleisti. Bet kaip apie pasakose sutinkamą burtininką kalbėjo apie Vaclovą Bir-žišką, esą rūko nesustodamas, dirba nemiegodamas, studentų apskaidiavi-mu dirba po 20 val. į parą. Persidir-bas, bet nustatytomis dienomis ir va-landomis, lošia kortomis, bešėdama-turį smarkiai išsikabinti ir net išsi-barti, ne todėl, kad piktas, ne, bet kad, kad išsikvojęs savo energijos perteklių vėl galeitų „prisėsti“ prie darbo ir tada nemėgsta būti trukdo-mas.

Teisingai studentai kalbėjo. Lan-kant profesorių, teko pastebėti tūk-sančių tūkstančius kortelių-lrašų. Kit-as mokslininkas, šitokiam kiekui prirašyti, keliolika metų pasvęstų, o tai yra gerbiamo profesoriaus tik tremties metų „kūryba“.

Iševiviai ir biblioteka

Universitetas turi biblioteką. Tai atskiri rūmai su gana dailia skaityk-la, matyti buvęs karininkų klubas. Slagu įėjus, matant rimtai susikan-pusį jaunimą. Bibliotekai vadovauja sena ir ištikima, prof. V. Biržiškos (Vytauto Didžiojo Universiteto biblio-tekos kūrėjo), bendradarbis p-lė Ei-maitytė. Miela ilgai nesimacius su-sitikti. Šnekamės... pasakoja apie pradžią. Kalba apie knygas, kiek nu-lūšta kalbėdama, kad vieną dieną, vi-siems išimtinai, teks šitą didelį taip sunkiai surinktą turą kitur kelti, ir kas žino, ar galės ir toliau jau-nimas juo plačiau naudotis. Toms ne-linknoms mintims pertraukti, einam bibliotekos magaziny lankyti. Priėjus vieno stalo, visa tarytum pasi-keitusi, nusivitsi, tyliai prataria — tai mūsų didžiausias turtas, Lietuvių Amerikoje dovana. Žiūriu — guli tvarkingai sudėti, bet smarkiai apdė-vėti Romuvos ir židinio komplektai. Klausiamai žiūriu. Tylus balsas, pil-nas kažkokio vidutinio virpėjimo te-sia. — Visi juos imam su didžiausiu atsargumu ir meile, bet vartom dažnai, perdažnai, todėl tokie sudėvėti.

Tyliu, ner žado. O tuo momentu skrieja per galvą mintys: Daug, labai daug padėjo mums tremtyje Amerikos lietuviai. Bet didžiausia jų dovana — šitoji. Jei materialiniais gėrybė-mis pasinaudojo dažniausiai silpnieji, t. y. tie, kurie ima, o gal tik ir ima, tai šita dovana atiteko tiems, kurie davė tautai, duoda jai ir duos. O juk tauta gyvena, naujus kelius sau ski-na, ne tais kurie ima, bet kurie duo-da, duoda be saiko, save užmiršdami.

Daug ypatingų momentų teko Pin-neberg'e išgyventi, bet tas bus bene pats gražiausias. Apleidžiant biblio-teką, apėmė didelis džiaugsmas, kad žmonių širdies gerumas visai mok-prabiti ir mūsų gadynėje jo tikrai netrūksta. O ką tik matyti, paliesti komplektai tarytum tėsė savo puikią giesmę — Tauta gyva!!! Gyva tau-ta nežus!!!!

Profesorius Fraenkėlis

Lankant Pinneberg'ą, kalbant apie jį, neatskiriamai tenka minėti šį bran-gų didelio filosofo vardą. Prof. Ernst Fraenkel'is vienas iš ne lietuvių mokslininkų puikiai kalbąs lietuviškai. Dabar jau kalba nepaprastai taisyklin-ga moderniška kalba, bet atsimenu 1928 metais prisiskaitęs Daukšos rās-tų, buvo vienintelis visame pasaulyje, kurs kalbėjo ir rašė taip, kaip rašė

XVI-jo amžiaus lietuviai. Tai buvo vienas jo pirmųjų atsilankymų Lie-tuvoje, pirmųjų ryšių sudarymas. Nei karo audros, nei laikas jų neišdildė. Ir tikrai mums malonaus likimo buvo lemta, kad po šito karo, jis buvo pas-kirtas filosofijos katedrai Hamburgo universitete. Taip Pinneberg'o stu-dentai gavo jo puikių paskaitų pasi-klausyti, bet kas už vis svarbiausia, atjausdamas mūsų padėtį, leido vi-siems, kam brangi Lietuvos istorija ar kalba, naudotis savo labai rimta ir didele biblioteka. Visi vienbalsiai pripažįsta, kad be jo bibliotekos joks rimtas mokslinis darbas nebūtų buvęs įmanomas.

O tai atjaunai ir įvertinti gali tik tie, kurie, norėdami dirbti mokslo darbą, kurti, negali, nes nėra knygų. Jo maloni šypseną, dideliu mokslininkui savytas išdidus kuklumas, pa-lydėtas nuosirdaus noro, kur tik ga-lima padėti, lydes, kaip malonus at-simintumas visus tuos, kurie lankė Pin-neberg'ą ir gavo patirti kiek brangi ir aruma Lietuvių kalba ir mūsų kul-tūra.

Apie latvių ir estų įnašą Pin-neberg'o Universitetan taipgi būtų gali-ma tomų tomus parašyti. Visi paba-ltiečiai turėtų juo dažniau ir plačiau informuoti mūsų išeivius spaudą apie tai, kas tai yra „Pinneberg'o gyve-nimas“.

J. Deveikė.

Paryžius, 1949.

LIETUVIAI AKADEMIKAI

KOLOMBIJOSJE

Neseniai Kolombijon atvykę aukštą-jį mokslą baigę lietuviai gavo atsakin-gus darbus savo srityje. Dr. Liaug-minas skaito Bogotos Universitete fi-losofijos paskaitas, agr. Balnevičius gavo atsakingą vietą sėklių sekcijos stoty Bogotoje, veter. dr. Karnauskas dirba Medellin žemės ūkio rūmuose, odont. dr. Petrutė Totoraitienė dirba Antioquijos Universiteto odontologijos klinikoje, dr. fil. D. Narutavičiūtė pa-kviesta organizuoti žurnalistikos ka-tedra tame pačiame Antioquijos Un-versitete. Inžinieriai, kurie sudarė Liet. Inžinierių Sąjungos skyrių Bo-gotoje, beveik visi dirba savo srity.

Ds.

JAU PARASYTOS GAIDOS

MAŽAJAM PIANISTUI

Kompozitorius Vytautas Kerkbelis jau užbaigė komponuoti Lietuvos liaudies Dainų Albumą „Mažajam Pianistui“.

Pats kompozitorius skambins keletą savo kūrinių lietuviškos valandėlės metu iš Radio Mitre 11. 9. 49. Astun-tąjį Rugsėjo minint.

Savo kūrinių komp. Kerkbelis už-pildė didele spragą išeivijoje. Lin-keina greičiau rasti leidėją arba pa-čiam išleisti, kad šis taip reikalingas muzikos albumas rastų visuose Ar-gentinios lietuvių šeimų židiniuose.

Dore.

KIEKVIENAM LIETUVIUI

reikia kuo nors prisidėti prie savo tautos kultūrinio gyvenimo. Veikiant scenoje, spaudoje ir organizacijose, atlikite kultūringo žmogaus parei-gas. Asmeniškai dirbant, turėsite kritikos teisę.

LIETUVOS ISTORIJA

700 puslapių, gausiai iliustruota, su trimi spalvotais žemėlapiais, ge-rame popierėje, išėjo rugpjūčio mė-nesį, 1949. Parašė Adolfas Šapoka.

Leidykla Patria,

Fellbach b/Stuttgart, Schwabstr. 105, US Zone, Alemania.

Poezija

KAREIVIO PASAKA.

Ant upės kranto jie sėdėjo trys:
Šuva, piemuo ir sužeistas karys.

— Pirmą iš daugelio diena tokia rami, —
Ne lūpom tarė jis, ne žodžiais, širdimi.
— Aš prasimūšęs tris kartus esu
Pro ugnį artilerijos ir apkasų,
Pro partizanų kerštą ir kratas
Pro sprogstančias lėktuvų bombas, granatas
Pro kūnus kritusių karštoj kovoj draugų
(Dabar jie miega amžinu miegu)
Ir pro likimo valandas sunkias
Gyvybės kaip išganymo šaukiąs.

Kai po kovos išsėjus vakare,
Kaskart arčiau alsavo man giria,
Tėvų laukai kvėpėjo medumi
Ir pievos užė kaip giesmės graudi.
Ir pro aliamų pavogtus sapnus
Vaidenos metu žaidžiantis sūnus.
Žmona, namai ir pasakos jaunystės...

— — — — —
Ir prie jų kųjų sprogo sviedinys.

B. Brazdžionis.

ŽIOGAS IR ŽIOGIENĖ

Žiogas ir žiogienė
Valgo vakarienę.
Žiogas ją pakramtė,
Žmė lapo samtį
Ir pradėjo gerti,
Kiek ji troškia vertė,
Ir kažką išaišęs
Kramtė vėl ir laizgės.

Jo pati užkandus,
Glosto trina žandus,
Ir į samtį mažą
Savo lūpas dažo,
Ir kažką iš naujo
Mąsto ir ragauja.

Koks skanus ragaišis.
Atliū tau už vaises,
Aš tokių paviršių
Niekad neužmiršiu.
Ypač duoną girsiu,
Kad kepta be dirsių.

Pagirta žiogienė,
Mirko duoną piene,
Nori dar atriekti,
Bet žiogas jau miegti...

Jurgis Baltrušaitis.

Pastaba: šiuos ir dar ke-lis niekur nespausdintus vėlonines Jurgio Baltrušaitio eilėraščius „A. L. Balsui“ persiuntė didžiojo poeto našlė, prieš pat savo mirtį iš Paryžiaus.

„A. L. B.“ Red.

DIDMIESTI

Didmiesčio šėšely
nieškok gėlių —
vysta vargšės gėlės
liūdesiu gailiu.

Didmiestis išsrauna
iš širdžių viltis —
šviečia žvilgsniuos jauno
senio patirtis.

Ant akmenų bestelio,
ant šaltų ledų —
didmiesčio šėšely
nerasi žiedų.

Kastytis Glianda.

KAS TAU TĖVIŠKĘ TASTOS

Buvo naktys sidabrinės,
Buvo sviestūs vakarai,
Bet neguodžia nieks krūtinės
Tau, išeidamas tenai.

O kas paguos tave kelionėj,
Kas tau tėviškę atstos?
Svetimi laukai ir žmonės
Svetimų dainų kraštus?

Eisi kloniais ir kaimeliais,
Eisi miško takeliu,
O pavargęs ir susalęs
Šauksi: Dieve, negaliu!

O kas paguos tave kelionėj,
Kas tau tėviškę atstos?
Svetimi laukai ir žmonės
Svetimų dainų kraštus?

O toli ten saulė leisies,
Skris paukšteliai į lizdus,
Ir kvėpuos žiedais baltaisiais
Žodžiai vakaro maldos.

O kas paguos tave kelionėj,
Kas tau tėviškę atstos?
Svetimi laukai ir žmonės
Svetimų dainų kraštus?

Ten aidės ji kaip romansas,
Kaip pavasaris skaidri,
Šaukdamą tave vaidens
Juodo miško vidury.

O kas paguos tave kelionėj,
Kas tau tėviškę atstos?
Svetimi laukai ir žmonės
Svetimų dainų kraštus?

Elena Meilutytė.

Cordoba, 17. 8. 49.

EPITAFIJA

Nostalgijos užgrūdinti,
kovon vargais pabudinti,
mes esam kaž kas naujas
nudilintoj planetoj.

Pasaulio ratai sukasi,
pranyks karta atbukusi —
o vis gyvena mūs kraujas
ir ryškūs siluetai.

Kastytis Glianda.

Knygos

1 B. Babrauskas LIETUVOS KE-LIU I ir II dalis. Didelis formatas, 362 psl. Vertingiausias mūsų liaudies ir žymiųjų rašytojų darbų rinkinys. Kiekvienam išeivui įsigytina knyga. Kaina I-II dal. \$ 8.00.

2 Alė Rūta-Nakaitė LIKIMO KE-LIU. Pirmoji žinomos rašytojos rink-tinių novelių knyga. \$ 3.

3 LIETUVA, ŠALIS MANO BRAN-GIOJI. Lietuvos vaizdų albumas su paaiškinimais anglų kalba. Tinkamas kaip reprezentacinė dovana svetimtau-ciams. Gražus stalo papuošalas. \$ 8.00.

4 LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Ke-turių spalvų. Vidutinis formatas. \$ 3.

5 Tautos ženklas VYTIS. Kamba-rinis formatas (26x33 cm). \$ 2.

6 St. Zobarskas GANDRAS IR GANDRYTĖ. Spalvotos iliustracijos. Grafi dovana mūsų mažiesiems. Gan-dro kelionės ir pergyvenimai anapus „geležinės uždaugos“. Knyga įdo-mi pasiskaityti ir suaugusiems. \$ 2.00.

7 B. Rutkūnas SPARNUS MAN META PAUKŠTĖS. Rinktinė poe-sija. \$ 2.00.

8 Dr. Kazys Grinius, MINTYS IR ATSIMINIMAI, 303 pusl., su auto-rius paveikslu. Čia rasite vardus ir pavardes periteito ir šio šimtmečio veikėjų. JAV parduodama po 2 dole-riu, o „A. L. Balsui“ galima dar gau-ti po 5 pezus egz.

Neliktite ir šiais metais be lietuviš-kes knygos. Siųsdami prenumeratas galite gauti ir knygų užsakymus, laišku galite siųsti ir pinigų. Organi-sacijų spaudos platintojams skiriama nuolaida. Rašykite dar šiandien: „A. L. Balsui“, Casilla de Correo 303, Buenos Aires.

Anglai - Keistuosiai

KEISTI TŲ ANGLŲ PAPROČIAI. ŠALIS, KUR REIKIA ATPRASTI APIE STEBUKLINGĄ PLATINOS

Jau daugelį mėnesių mes gyvename Anglijos žemėje ir vis negalime jų pažinti ir suprasti. Jų senosios tradicijos mums tebėra keistos ir dažnai nesuprantamos. Štai kai kas konkrečiau:

Nusipirko lietuvius namuką ir sumokėjo už jį 150 svarų. Namukas aiškiai reikalingas remonto ir mūsų tautietis pradėjo jį remontuoti iš lauko pusės. Tai, žinoma, pastebėjo vietos policija.

— Kuri firma remontoja? — paklausė policininkas.

— Jokia, aš pats — ramiai atsakė lietuvis.

— Ne, taip negalima! — šaltai pasakė policininkas ir uždraudė remontuoti. — Reikia, girdi išaiškinti, kuri firma šį namuką remontuodavo anksčiau. Tai paaiškino senasis namuko savininkas. Atkviestas ir tos firmos atstovas į vietą. Padarė sąmatą, tiksliai apskaičiavo: remontas kainuos 250 svarų! ... Kai šis „smulkmenas“ išryškėjo, buvęs namuko savininkas anglas pasakė: „Jei ne tas remontas, aš namuko nebūčiau pardavęs“.

Tačiau lietuvis lieka visada lietuviu. Jis vis suranda išeitį ir ten, kur, rodos, nieko nebegalima padaryti. Įstatymas draudžia laisvą remonto iš lauko pusės, jo nedraudžia iš vidaus. Jis čiupto frankus ir pats gražiai išremontavo namuką. Iš lauko pusės namukas nekaip atrodo. Už tat jo viduje šviesu, malonu, jauku.

Kitas lietuvis maždaug už tą pačią kainą taip pat nusipirko namuką. Užsimanė iškraustyti seną anglų nuomininką. Išplanavo keturius butelius, kuriuos išnuomotų savo tautiečiams, indamas iš kiekvieno po ketvirtą svarų per savaitę. Deja, anglas nuomininkas užprotestavo ir nė nemano kraustyti. Jis moka tik svarą. Ir toliau mokės po svarą, jo neiškrausys. Tokie jau čia papročiai. Senasis namuko savininkas ir sako:

Aš nebūčiau pardavęs šio namuko, jeigu būčiau galėjęs iškraustyti senąjį nuomininką...

Dėl kieto tradicijų laikymo anglai kai kur atsisieka net nuo civilizacijos. Taip kaime daug kur rasi namukų šiaudiniams stogais. O stogai čia 50—70 cm. storumo! Mat remontuojant senieji šiaudai neuoplėjami, vis dedamas jų naujas sluoksnis. Ne tik žiurkėn, bet ir pelėdom veistis čia puikliausios sąlygos. Kodėl taip yra? Branginamas tėvų palikimas. Kaip tėvai paliko, taip turi ir toliau likti. Seniausioje namo vietoje matome statybos datą. Tai anglo pasididžiavimas, ypač jeigu jis gyvena seniausioje namo vietoje.

Šiaipjau anglai malonūs ir simpatingi žmonės, kiti iš jų net geri. Darbas ir atlyginimas čia taip sutvarktas, kad negali pasidaryti nei turgas, nei nubiednėti. Ir geresnį atlyginimą už darbą gauna darbininkai, negu anglai, gauna už mažiau gaunantį: juo daugiau gauni, daug atskaito ir atvirkščiai.

Avalynė ir drabužiai pigūs, o kalų ir svaigalų kainos labai aukštos. Vietinės ir amerikoniškos cigaretės kainuoja 4 šilingai. Tokia pat kaina ir pokelio (1 uncijos svorio) tabako. Alaus bokalas atseina nuo vieno iki šilingų. Gi kostiumą ar pusbačius

šiaudiniams stogais namukais. Nuo svaigalų ir namukų. Sicilelį „uodų“ skraidymais.

lima nusipirkti visai pigiai ir neblogos rūšies. Viskas čia taip sutvarkyta, kad ne tik gerti, bet ir rūkyti turi būtinai atprasti, jeigu nori šiek tiek prasigventi. Aš stipriai rūkau ir todėl labai skaudu, kai per dieną mažiausia du šilingai virsta pelenais ir dūmais. Verčiau jau gražiau apsirengtum ar įsigytum pigiausių susiekimo priemonę — dviratį.

Pastarosiomis dienomis gražino mūsų pakietus, kuriuos siuntėme savo artimiesiems į Vokietiją. Paštas nesako kodėl gražino. Mat tūli iš mūsų siuntė senus drabužius, o drabužinėse — svarus. Anglų svarai gi savo popieriuje turi plonytį platinos siūlę. Pridėjus prie tam tikro aparato, aiškėja tikras siuntos turinys... Tiesa, siūsti galima tik normalius daiktus, kurių pagal korteles gali pirkti tiek, kiek nori. Deja, tų kuponėlių vienas taškas kainuoja šilingą.

Sekame čia nuolatinius „uodų“ žvimbimus. Ypač daug jų buvo perreiktą naktį: anglai vykdė didžiulius ero manevrus šalia apginti. Išgirdome iki šiol dar negirdėtos „muzikos“ balsus. Ypač visus jaudino nakties metu sprausminių spiežimas ar sunkių staigimas. Tai ne rytų paukščių balsai... Simeonas.

AR IŠNYKUS SENATVĖ.

Dr. Ingo V. Hak ir E. H. Vestling, San Francisko medicinos d-jos profesoriai tyrinėdami senatvės priežastis, priėjo hipotezę, kad senatvė ir apskritai kūno nusilpėjimas senatvėje pareina nuo atsiradimo per daug „sunkaus vandens“ kūne. Dideli kiekiai „sunkaus vandens“, kuris turi savąjį anglų rūgšties sveriančio dvigubai daugiau, negu jo randame paprastame vandenyje, pasunkina ir dažnai visai sulauko celių augimą bei atsinajinimą.

Jeigu ši teorija pasitvirtintų bandymais, tai legendarinė amžina jaunystė būtų galima. Laboratorijose būtų galima pašalinti sunkųjį vandenį iš žmogaus kūno.

Dr. Ingo V. Hak nurodo, kad tuo tarpu, kai paprastas vanduo užverda prie 100 laipsnių Celsijaus, sunkusis vanduo užverda prie 101—102 Celsijaus. Sunkusis vanduo jų manymu, sulauko normalų protoplazmos veikimą ir tokiu būdu sulauko celių augimą.

Vanduo iš žmogaus kūno išgaruoja, tai jų manymu, per daugelį metų kūne atsiranda vis daugiau sunkiojo vandens. Šis sunkiojo vandens padidėjimas kūno skystimuose ir apsunkina protoplazmos veikimą, o ypač senatvėje. Paprastas vanduo, garuodamas prie žemesnės temperatūros, greičiau kūne mažėja, negu sunkusis, kuris šiaip didėtų tik metų bė-

PALTAI ir KOSTIUMAI VYRAMS

VYRŲ ROBŲ SIUVYKLA A. V. RIMSA

(Aukso medaliai Londono-Paryžiaus)

Priimam užsakymus pasiuvimo vietoje ir turinti medžiagas kilentai gali pakviesti pristimieravimui į namus.

ANCHORENA 1705 — OLIVOS - LA LUCILA (Altura Avenida Maipú 3700)

Didingai Paminėta BLSKD 40 Met. Veikimo Sukaktis

Rugpjūčio 14, 1949, Berisso Lietuvių Savivaldos ir Kultūros Draugijos salone, gatvė Montevideo 1578, atsiuvo nepaprastai istoriškai įvykis, nes tą dieną tapo atšvęsta sukaktis keturių dešimtų metų šios draugijos įsikūrimo. Kartu atidūta pagalba tos draugijos įkūrėjams, kurių buvo pasiūsta specialiai pakvietimai.

Šventė prasidėjo 17,30 val ir per trumpą laiką prisirinko virš penkių šimtų žmonių, visokio amžiaus.

Garbės svečiai buvo pakviesti ir atsilankė šie: Muncipaliteto Tarybos narys Juan Basal su žmona, Muncipaliteto inspektorius Juan Urtia ir šiaip keletas valdininkų. Nuo lietuvių Savišalpos ir Kultūros Katalikų Draugijos „Mindaugo“ atvyko specialė komisija, būtent: P. Ražanskas su žmona, Marcinkevičius su žmona,

stalai dėka keletai darbščių moterų ir čia gimusio jaunimo — d-jos bernukų ir mergaičių. Stalai buvo apkrauti gardžiais sandvičiais ir įvairios rūšies gėrimais, prie kurių su didžiausiu užsiganėdinimu visi vaišinosi.

Aplinkuma buvo labai draugiška ir kultūringa. Svečiams patarnavo čia gimę jaunuoliai. Užtat jiems pridėta didelė pagarba.

Laikė vaišių, kuomet publika biškį užkando, vienas iš kūrėjų, būtent Pranas Ivoševičius, tarė žodį vietinė kalba. Pasveikins publiką ir garbės svečius, prisiminė anuos laikus, būtent: 1905-6 metus, kuomet lietuviai pradėjo plaukti į Argentina. Nors ne visi vienu metu suprato, tačiau atsirado būrelis pasiryžusių, kurie, matydami savo tautiečius išsiskirsčiusius be jokios orientacijos, su mažu ar be jokio pasigėlobėjimo laike ligos, 1909 metais



Buenos Aires provincijos mieste Berisso 1909 metais tapo sukurta pirmutinė Pietų Amerikos lietuvių draugija „Vargdienis“. Berisso Lietuvių Savišalpos ir Kultūros Draugija. Minint jos 40 metų gyvavimo sukaktį, 14. 8. 49, nufotografuoti minėjimas atsilankę kūrėjai ir dabartinė vadovybė. Iš kairės į dešinę sėdi: P. Ivoševičius, J. Rudokas, M. Pakulnienė, P. Šakalienė ir L. Rimavičius. Stovi (iš kairės į dešinę): Dabartinis pirmininkas P. Dulke, paskui seka kūrėjai: P. Dalinda, A. Pakulnis, Tamošius Žebrauskas, P. Mudrauskas, A. Navickas ir P. Ziedelis.

ir A. Žemaitis, o taipgi šiaip iš valdybos ir narių.

Svečiams ir kūrėjams buvo parengti garbės stalai. Buvo nutiesta 5 eilės stalų per visą saloną ir daug stačių žmonių buvo. Apart to, vaikams buvo paruošti specialūs stalai ant viršaus.

Atidarant aktą, sugriežta Argentinos ir Lietuvos himnai plokštelėmis. Aktą atidarė draugijos sekretorius Leonas Ivoševičius, vietinė kalba

sutvėrė šią draugiją tuo tikslu, kad laike ligos susilpnus ir bedarbiui padėti surasti darbą. Tarp kitko pareiškė didelį pasitenkinimą dabartine Valdyba, daugumoje susidedančia iš čia gimusių jaunuolių.

Toliau iš kūrėjų klibėjo Antanas Pakulnis lietuviškai, apibūdindamas d-jos praeitį ir dabartinius laikus, pareiškdamas savo labai didelį pasitenkinimą dabartine Valdyba už su-

S. L. ARG. ŽINIOS

SUSIVIENIJIMO PIRMININKAS RAGINA NARIUS

Pranešu viesiems Draugijos nariams ir visuomenei, kad jau gatavi planai naujo salono ir kiekvieną sekmadienį eina darbas. Visus narius prašau prisidėti kas kuo galite. Kas darbu, aukomis ir paskolomis. Kviesčiu taip pat visą lietuvių koloniją prisidėti prie šio kilnaus darbo, nes atmintime, kad tai nėra vien tik dabartinių Susivienijimo narių darbas dėl šios kolonijos, bet ir visų lietuvių, šiandieną gal daugelis jūsų nepriklausomai šiai Draugijai, bet ryt, ar jūs, ar jūsų vaikai gali priklausyti ir galės pasidžiaugti ir pasididžiuoti šiuo kilniu Susivienijimo Draugijos darbu.

Tenka girdėti daug bereikalingų kalbų ir pasityčiojimų. Tikiuos, kad lietuvių kolonija jau gerai pažįsta mūsų darbuotą Susivienijimo ir visuomenės labui. Nesame apgavę nei suvedžioję nei vieno. Atsimenate mano pažadus, kada ne sykį kreipiausi į jus, prašydamas aukų ir paskolų nusišvies išsigijimui ir tas darbas labai puikiai pavyko. Dėka lietuviams jau keturi metal atgal paskolos visiems grąžintos ir Susivienijimo Draugija ir mūsų kolonija džiaugiasi turėdama taip puikų parą, praleisti vasaros gražias dienas puikiame ore ir medžių pavėsyje.

Dabartinis darbas dar svarbesnis ir visuomet tikiuos, kad labai lengvai išsigysime ir greitu laiku toje puikioje vietoje pamatysime puikų lietuvišką erdvų saloną su visais patogumais, kur žiemą gražiai galėsime praleisti laiką ir pasidžiaugti.

Daugelis narių ir pašalinių asmenų jau paaukojo po šimtinę ir kiti po desėtkus pezu ir taip pat kelios Draugijos. Aukavusių lapus artimoje ateityje paskelsime per laikraštį ir Draugijos biuletenį, kuris pabaigoje metų pasirodys mūsų kolonijoje.

Dėkingas visiems už pažadus ir aukas, tikiuos, kad nei vienas lietuvis nepasilikis neprisidėjęs.

Genrikas Šimkūnas, pirm.

— RUGSEJO 3, 1949, 21 val. Choro vakaras Draugijos nuosavybėje. Bus įvairūs dalykiukai. Lietuviams įžanga veltui. Visą lietuvių jaunomenę kviečiama dalyvauti.

— RUGSEJO 10, 1949, šios žiemos sezono užbaigimui rušiamas didelis ir paskutinis vakaras, kurį ruošia Antras skvyrus čekoslovakų salione, calle Choele Choele 2048, Valentin Alsin. Vaidinimai, sporto numeriai, choras ir kiti trumpi dalykiukai. Pradžią 21 val. Baigiasi 3,30 val. ryto.

— RUGSEJO 18, 1949, šokiai Draugijos nuosavybėje. Pradžią 17 val., pabaiga 22 val.

RUGSEJO 25, 1949, Pavasario šventė. Ruošia Sporto Klubas. 12 val. asado pietūs, sporto numeriai ir šokiai iki 22 val. Įžangas prašome išgyti iš anksto, nes prie durų nebus parduodama. Įžangas galima gauti Draugijos nuosavybėje kiekvieną sekmadienį ir šeštadienį po pietų.

—Nebūk atsilikęs, sek ką rašo lietuviškoji spauda, skaityk lietuviškas knygas!



Sportas

GRANDIS — INDEPENDENTE 53-29

Rugpjūčio 21 d. Grandis turėjo paskutiniąsias savo grupėje rungtynes. Teko žaisti prieš savo rimčiausią varžovą Independente, kuriam „pagerbti“, grandiečiai nepasiekė virš pusės šimto krepšių.

Pacioje rungtynių pradžioje, Grandis aiškiai parodo savo viršijantį pajėgumą, ir topraėjus 10 min. pasekme 21-2 grandiečių naudai. Pusiškai baigiamas 24-6. Antrame puslaikyje priešininkams pavyksta tolimais metimais pasekme šiek tiek sušvelninti, tačiau grandiečiai, žaidimo pabaigoje perėję sparton, krepšių skirtumą dar padidina ir rungtynes laimi 53-29. Žaidė: V. Grabauskas 15; A. Kalbutas 13; A. Arlauskas 13; J. Bandžius 10; E. Čepelevičius 2; A. Antakauskas 0 ir Z. Jaunius 0.

Laimėję šias rungtynes, grandiečiai yra savo grupėje (Avellanados) nugalėtojai. Pasisėjęs kitų grupių (zonų) nugalėtojams, Grandis turės dar persirungti su jais dėl galutinio 1949 m. Division Naviclos meistro vardo.



VYTAUTAS KRISCIŪNAS,

(kurį vietinė spauda vadina Kriscuona), Petro ir Elzbičtos Kavalaiuskaitės Krisciūnų sūnus, 21 m. amžiaus, prieš 20 metų su tėvais atvykęs Argentinoje iš Marijampolės, 25. 8. 49 iš Buenos Aires išskrido į Manizales, Colombia, kontraktuos metams laiko kaip „Caldas“ futbolo komandos vartininkas. Argentinoje buvo Quilmes ir kitų komandų vartininku. Einaut sutartimi, už perėjimą kiton komandon gavo \$ 10.000. Mėnesinį gauna po \$ 1.000 ir apmokėtą pensiją bei kelionę lėktuvu į abu galus. Vytautas puikiai kalba lietuviškai ir išvyko su Nepriklausomos Lietuvos pasu, išduotu Lietuvos Pasiuntinybės Urugvajuje.

Prancūzijos rugby rinktinė, kuri šiuo laiku vieši Buenos Aires, pasiekė gražių pergalų prieš vietines argentiniečių ekipas. Pirmame susitikime nugalėjo Provincijos rinktinę 21-3, antrame — San Isidro 19-3 ir paskutiniajame — iš Belgrano, Buenos Aires, Lomas ir Rosario klubų kombinuotą ekipą 26-3.

Ezzaro Charles, naujasis pasaulio sunkaus svorio bokso čempionas, vėl turėjo kovą prieš kitą pretendentą į šį titulą — Gus Lesnevich. Kovą buvo nutraukta prieš laiką, kadangi dėl sužeidimo, Gus Lesnevich negalėjo toliau kautis ir 5-me rounde pasidavė.

Joe Walcott, š. amerikietis boksininkas, Stockholme nugalėjo švedijos sunkaus svorio čempioną Ole Tandberg.



Parduojus ir t. kas ir nus.



CINZANO

Korespondentai rašo

VOKIETIJOS PARLAMENTO RINKIMAI

(Oro paštu „A. L. Balsui“)

Rugpjūčio 14 d., 1949, įvyko Naujosios Vokietijos Respublikos rinkimai, kurie su nemažu susidomėjimu buvo sekami užsienio politinių sluoksnių bei spaudos. Šiais rinkimais vokiečių tautai buvo leidžiama išsiskirti parlamentą, kuris sudarys vyriausybę. Tokiu būdu Vakarų Alijantai leidžia vokiečiams pereiti palaipsniui prie savistovio valdymo. Tačiau tai liečia tik Vakarų Alijantų užimtą Vokietijos dalį. Bolševikų okupuota Rytų Vokietija pasilieka ir toliau be jokių teisių. Todėl nenuostabu, kad į šią Vakarų Vokietiją laisvės suteikimą bolševikai žiūri kaip į Vokietijos skaldymą, nors Vakarai ir sutiko, kad prie kuriamosios Vakarų Respublikos prisidėtų ir Rytų okupuotos sritys, jei tik bolševikai leistų ten laisvą rinkimus. Bet bolševikai laisvų rinkimų nepripažindami, savaimė aiškina, su tuo nesutiko. Todėl laisvą federalinę vokiečių Respubliką sudarys tik Vakarų Vokietija.

Laisvi parlamento rinkimai vokiečių tautai yra naujas, neįprastas reiškinys. Nuo seno vokiečiai įpratę prie autoritetinių režimų, dabar ne visai orientavosi demokratinio rinkimo. Vokiečių psichologijoje giliai įsiaknijęs vado principas dabar su daro jiems didelį galvosūkių, kaip ir kokią partiją išsirinkti, už kurią balsuoti. Ne visai lengvas buvo uždavinys apyt, kad visos politinės partijos yra naujos, neturinės nusistovėjusių programų ir išryškėjusių demokratinių vadų. Tad rinkėjai orientavosi pagal religinius partijų bruožus, tautinius šūkius ir socialinius pažadus. Partijos, norėdamos surinkti sau daugiau balsų, išėjo į rinkimus su tokiais obalsiais, kurie galėtų labiau rinkėjus patraukti, o todėl iš jų priešrinkiminių pažadų, kuriuos partijos davė, galima spręsti ko vokiečių tauta trokšta.

Krikščionių demokratų partija, kuri turėjo aiškius ir pastovius krikščioniškus postulatus, rinkimuose gavo daugiausia balsų. Už ją per rinkimus balsavo 31% rinkėjų. Jos lyderiai, su Dr. Arnold priesakyje, užkencė krikščioniškosios Vakarų Europos atstatymą, kurioje kaip teise, lygi ir laisva vokiečių tauta, užimti tinkama vieta. Vokietijos ūkinis atstatymas ir tu 12 milijonų iš rytų Vokietijos, nuo bolševikų teroro pabėgusių vokiečių Vakarose įkurdinimas bei rūpinimasis Sovietų Rusijoje tebelikomais milijonais belaisvių, buvo krikščionių demokratų partijos rinkiminis obalsis. Jie proklamavo panaikinimą dirbtinų suvaržymų viešajame ūkyje.

Antra savo didumu — Socialdemokratų partija gausi rinkimuose 29,2% išėjo su socialistiniais obalsiais ir įrodinėjo valstybės kainų varžymo politikos reikalingumą.

Trečią vietą užėmė Laisvųjų Demokratų Partija, surinkusi 11,7%, kuri savo pažadomis yra gimininga krikščionių demokratų partijai.

Komunistai surinko tik 5,7%. Kitos smulkios grupės, kuriose nėra nei vienos komunistinės artimos, surinko 22,4%.

Priesirinkimė kampanija ir patys rinkimai praejo palyginti ramiai, be didesnių išsiskirimų ar nuotykių. Daugiausia tačiau triukšmo kėlė komunistai. Jie kaip paprastai visur kal-

bėjo visos tautos vardu, tarytum su jais visa tauta eina ir davė gražiausius pažadus. Tuos milijonus iš Rytų Vokietijos pabėgusių vokiečių, kuriuos tik neseniai fašistais ir nacijs vadino, dabar prieš rinkimus žadėjo glėbti ir jų likimu rūpintis, kad tik jie balsuotų už komunistus.

Nors ir gana keistai atrodo, bet patvirtina, kad ir Berlyno bolševikų kontroliuojamas radio, kvietė visus buvusius nacijs balsuoti už komunistus. Komunistai savo propaganda nustelbė visas partijas kartu į krivą sudėjus, bet jais mažai kas teikėjo. Pas juos neapsieita ir be „linksmų“ nuotykių. Štai, viename mitinge turėjo kalbėti senas komunistas. Publika laukia, o jis vėluoja. Pagaliau po valandos laiko jis pasirodo susirinkimui ir vietoj išdrožęs programinę kalbą apie komunistiškąjį rojų, praneša susirinkimui, kad jis atsižada komunistinių idėjų. Viesai pareiškia, kad išstoja iš komunistų partijos ir, kad su komunistais jis daugiau nieko bendro nenori turėti. Gali paaiškina, kad tik prieš valandą grįžo iš bolševikų belaisvės jo sūnus... Jis per valandą laiko iš sūnais patyrė, kas dedasi komunistiškoje Rusijoje.

Kitame vėl komunistų mitinge dar nepradėjus bolševikiškam agitatoriui kalbėti į pryskai publikos išėjo jaunas, tačiau lyg skeletas, išdžiūvęs ir nepaprastai išvargintas vokiečių, buvęs bolševikų belaisvis. Tas pradėjo rodimti savo skarmalus su kokiais jis grįžo iš „rojaus“. Jis siūle neklausyti Maskvos agentų melagingų kalbų, o geriaus pasidaryti tikroves. Po jo trumpos, trijų minučių kalbos, visi susirinkusieji išsikirstė ir neliko nei vieno, kuris norėtų klausytis bolševikiškų melagų. Tokie konkretūs pavyzdžiai daugiau veikė rinkėjus, negu bolševikų apibūtinus sienos plakatais su reikalavimais, kad Vakarų Alijantai pasitrauktų iš Vokietijos.

Per 1948 metų savivaldybių rinkimus komunistai gavo 9,4% balsų. Tai per metus laiko jie nustojo beveik pusę. Po rinkimų, tačiau Maskvos radio pranešė, kad dėl siauciančio teroro Vakarų Vokietijoje, neuvevė laisvi rinkimai, ir liaudies negalėjusi pareikšti tikrųjų savo simpatijų komunistams. Suprantama, kad šie žymėjimai ne Vakarų klausytojų buvo skaudūs, bet tik visiems vergais pavertusiems už geležines uždangas.

Po rinkimų, įtemptos rinkiminės nuotaikos atslūgo ir visų susidomėjimu dabar laukia, kokią išvaidą iš Rytų Vokietijos, nuo bolševikų teroro pabėgusių vokiečių Vakarose įkurdinimas bei rūpinimasis Sovietų Rusijoje tebelikomais milijonais belaisvių, buvo krikščionių demokratų partijos rinkiminis obalsis. Jie proklamavo panaikinimą dirbtinų suvaržymų viešajame ūkyje.

Detmold, 25. 8. 49.

RETAS ĮVYKIS KORDOBOS LIETUVIŲ KOLONIJOJE

Rugpjūčio 21, 1949, Kordobos Barrio Ingles parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos lietuviškos pamaldos. Mišias laikė ir pamokslą sakė iš Buenos Aires atvykęs kunigas dr. J. Cerniauskas M. I. C.

Tai retas įvykis Kordobos lietuvių gyvenime, nes jau daugiau kaip 10 metų, kai čia lietuviškų pamaldų nėra buvę. Gal dėl to į jas atsilankė tiek daug kordobiečių, — apie 60 žmonių, nors kai kas prieš tai mėgino į tikinėtį, jog Kordobos lietuvių tokiais dalykais nesidomi... Tačiau, Kordobos lietuvių vėl įrodė savo meilę visam kas lietuviška, ar tai lietuviškos pamaldos ar koks parengimas. Jų širdys liko tokios pat jautrios ir lietuviškos, kaip ir prieš 20-30 metų, kai čia atvyko.

Po pamaldų p. p. šulcy namuose svečiai buvo suruosti pietūs, į kuriuos taip pat buvo pakviesti ir kun. Cerniauskas atvežė p. R. Taraska ir jo sužadėtinę. Buvę pasidalinę įspūdiams, padainuota, o malonus svečias nuosirdžiais širdžiais padėjo už taip netikėtai gausų atsilankymą pamaldose, už suruostis valses ir pareikšė viltį dabar jau dažniau su kordobiečiais pasimatyti, ypač 16 vasario progą. Smarkiais katčiais buvo pritarę šiam sumanymui. Labai gaila, jog svečias turėjo anksti išvykti, bet tikimės, kad kitą kartą galės ilgiau pabūti. — Šią retą dieną prisiminti šventorių ir prie p. p. šulcy namų buvo padaryta keletas nuotraukų.

Pamaldas suorganizuoti ir suruoti valses daug padėjo p. p. Bendinskai, p. p. Meilučiai, sesutės V. ir B. Motėjūnaitės, p. p. Kuncaičiai, p. p. Sadaukai ir jų sūnus Vincas, p. p. Staugaičiai ir p. p. šulcis. Bendruose pietuose be jų dar dalyvavo: p. Janulienė, p. Janulis su savo sužadėtine, p. E. Meilutytė, p. Tumosa, p. p. Vaitaičiai ir p. Raskėvičius. Tenka apgailestauti, jog dėl ribotos vietos negalėjo dalyvauti didesnis skaičius svečių, kaip buvo norėta.

Baigiant norėtųsi pareikšti, jog labai malonu, kad didžioji Buenos Aires lietuvių kolonija mūsų neužmiršta. Tikimės, kad ateity dar daugiau mus prisimins ir su visokiais minėjimais, vaidinimais ir kt. progomis lankys ne tik Berisą ir Rosario, bet ir tolimą Kordobą — nors retkarčiais!

Kordobietė.

Kiekvienas į gerą knygą įdėtas centas šimteriopai apsimoka!

PATYRIMAI PARAGVAJAUS GILUMOJE

(Specialiai „A. L. Balsui“)

Dievo paukšteliai, išskridus iš IRO lizdo ir nutupus paragvajaus Chaco soraal, kur pavėsyje kepina 45 laipsniai Celsijaus, įsikurimo gaimybių ieskojimas sudaro problemą, tuo labiau, kad retai sutinkami vietiniai gyventojai, sendami vandenį iš gliausių sulinių pasako, kad jau keli mėnesiai neišėjo į gyvuliai krinta istisomis kaimenėmis.

Mazi krūmokšniai apatinėje dangoje, o miziniški kaktusų viršūnės ir padangos stiepiasi. Algarrobo ir queoracho miska jau eksploatuojami bent paupiuose.

Zverių čia visokių užtiksi. Didžiausias sutverimas čia tapiras (bestia grande), tikras miškų valdovas. Reikiu eimias, pasalūnas jaguaras — užgro gimnais. Puma — Pietų Amerikos lutas, žmogui iš tolo parodo savo dantenus, bet sutikęs avelės, prodo savo narsumą. Laukines kates, orangiskalius barsukus, dvokliai, kiek didesni už lietuvišką voveraitę, bet jų salinasi ir jaguaras. O mums gerai pažįstamas kiskis, tik peritame simtetyje ir čia emigravo iš Europos. Turistai su malonumu perka šarvuotus, keptus jų paciū šarve. Skrudėdėra čia jaučiasi kaip namie. Beždžionės laikosi pulkais ir koncertuoja prieš lietuvių. Vištavis — Australijos kengurū gimnais, savo valikus nešioja krepšyje.

Paukščių karalijoje čia garsusis mandu laikomas prie gyvenamųjų namų gaudu gyvates. Jis yra Afrikos strauso gimnais. Papugų pulkai ir debesius panašius vaizdus sudaro. Gražuolis kolibri leidžia save stebėti iš arti.

Gyvates anakoba, boa čia mažesnes už braziliskas, o mažausios — barskuos, yvarar, kryžine gali taip „pasveikinti“, kad laiku nesuteikus pagubros, tektų pradėti derybas su sav. Petru.

Zuvų upėse pilna įvairiausių, bet jos „narsios“ savo plesrumu.

Krokodilas žmogaus bijo, vienok į šį trauktis nemyl. Čia pirmą kartą sutiktas krokodilas, 2-3 metrų, Dievo Paukšteliai įvario daugian baimės, negu IRO skryningai.

Uodai, tie maliarūs išnesiotojai ir „bicho colorado“, savo grėžtais sukelia didelį neįėjimą. Jie turi dar kelių simtų rūšių padėjėjus. Nepakeliamai Paragvajaus karščiai, žvėrys, gyvates ir vabzdžiai, Dievo Paukšteliai priverčia susikrauti čemodanai, sėsti ant puslankinio arkliai ir traukti upės prielaukos link, kad už poros simtų kilometrų rasti geresnes gyvenimo sąlygas.

Pakėlė taip netvirtus savo sparnus Dievo Paukšteliai šiaip taip dasikapsė iki Paragvajaus sostinės Asuncion, kurioje pasiliko matininkas Ivanuskas, gavęs valstybinę tarnybą. Ten liko ir jo šeima. Visi svaioja apie Argentiną, bet jon ne taip lengva patekti.

Ačiū mano gerųjų giminių pagalbai, man pavyko iš Paragvajaus legaliai persikelti Urugvajun kur gyvenimas ramus ir malonus.

D. Paukštelis.

Montevideo, 20. 8. 49.

NAUJA LITANIJA APIE TĖVĄ IR MOKYTOJĄ

„Stalinas — partija bolševikų, Stalinas — gaudanti amžių daina, Stalinas — vėliava kovos dindings, Stalinas — liandies šviesi rytiena, Stalinas — pergalių garbė, įkvėpėjas, Stalinas — laimės darbo žmonių, Stalinas — šaltinis amžių idėjų; Stalinas — Leninas mūsų laikų.“

„Tiesa“ Nr. 84, 1949, IV. 10.

Dr. Oscar A. Bruno
Migr. Valt. Lig. Gydytojas
priima savo kabinete:
ALSINA 419 SAN ISIDRO
Tel. 743-0704

Aukso Išdirbinių Fabrikas

JUSTINO VALAICIO

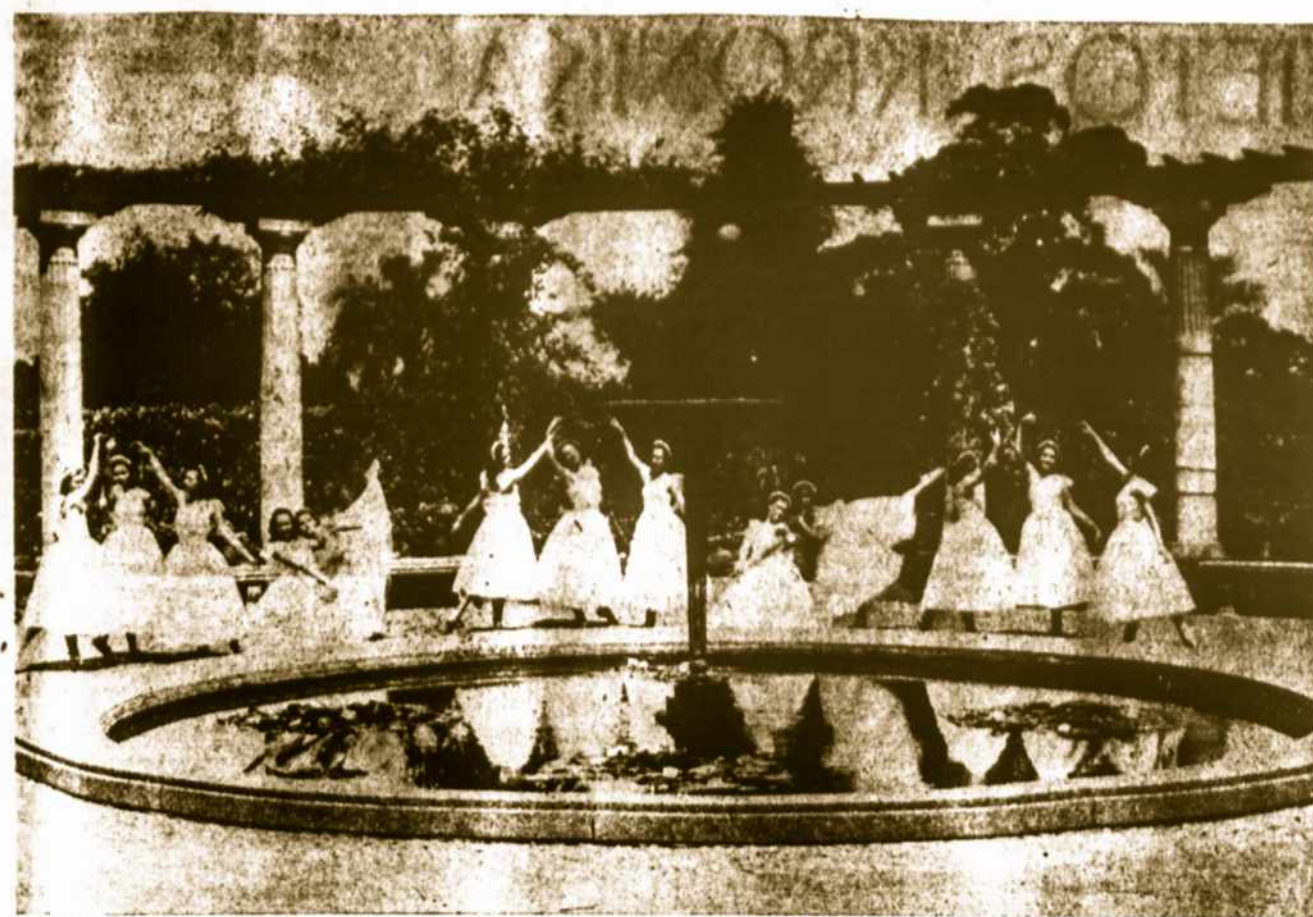
Daro naujus ir perdirba iš aukso žiedus, apyrankius, retėžilius, vyrams ir moterims. — Parduoda laikrodžius: —

CORDOBA 2019 - 2-ras aukštas
T. A. 44, Juncal 9256, Bs. Aires

PAKETAI IR LAIVAKORTES
Visa kas turi ryšio su KELIONĖMIS ir PARAMA, geriausiomis sąlygomis. Oficialės kainos. Patarnavimas nemokamas. Telraukite:

PAN - AM - TUR
TUCUMAN 646 — Buenos Aires
Atstovai visose pasaulio šalyse.

Despensa „La Fe“
ANTANAS BUNDINIS
Savininkas
šviežias valgomos prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitar. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti.
Canning 1706 ir Costa Rica 4401
Telefonas 72, Parque 4020



Montevideo dienraštis „El Día“ 7. 8. 49 visą pirmąjį giliauspaudės puslapį pasvėntė mūsų tautietės, Profesorės Paulės Jarmalavičiūtės baletų studijos nuotraukai. Janina Samulytė ir Birutė Augulytė vyriausios klases baletu studentės. Rugšėjo (Sietembre) 10, 1949, kaip 245 (14,15) val. Montevideo teatre „18 de Julio“ įvyks vyresniųjų klasių Prof. Jarmalavičiūtės studijos mokinių koncertas, pakartojant Chopeno „Sifides“ ir kt. Metų pabaigoje bus kitas koncertas, kurio programą pildys 160 Prof. Jarmalavičiūtės baletų studijos mokinių.

IO PRAEITIES ARCHYVO

1940 metais, kai rusai okupavo Lietuvą, atvykę karininkai ir kiti aukšti pareigūnai atvežė daug anekdotiškų, savo įgarbintos kultūros pavyzdžių, kurie vertė lietuvių tytomis kvatotis. Beto, ju kvailes krašto valdymo politikos nepersėdami jumoristai pulkai sugebėjo pavaizduoti, kad ne tik žmonės negali to pakęsti, bet ir gyvuliai.

Vieną gražų vakarą pro Miesto Sodą, Kaune, ejo rusas pulkininkas vedinas žmoną ir vaikuti. Staiga vaikutis visa gerkle susuko: „Tėveli, žiūrė, mūsų kolchozinkas sėdi“. Tikrumoje sėdėjo suvargęs eigeia, prašydams praieivius išaiskinti.

Vienoje Kauno krautuvelyje šalia Olandiško sūrio buvo padėti dideli gabalai skalbiamo muilo. Du rusų kareiviai užėjo į krautuvelyje paprasė sūrio, parodydami ir muilą. Pardavėja aiškino, kad tai yra skalbiamas muilas, o ne sūris, bet rusai netikėjo ir prašė duoti paragaui. Paragavę muilo susuko: „Tai ką, tu fašiste, ne, nori mums parduoti, juk tai yra tikras sūris“. Nusipirkti vietoj sūrio po penkis gabalus skalbiamo muilo išėjo grasindami nepakiusimiai pardavėjai.

Viename provincijos miestelyje penkioleikmetis žydėlis-agitatorius, susaukęs darbininkus aiškino, kokia pažanga bus Lietuvoje padaryta rusams kelis metus į priekį. Visiškai pavaizdavo pavyzdžiais. Beaiškinant, kad iki šiol visi lietuviai buvo elgetos, o po kelių metų nebus elgetos, po vieną, po langą pamatę gatvę einanti elgeta ir susuko: „Draugai! Štai eina vienas elgeta, o po kelių metų bus jų pilnos gatvės“. Vargšas agitatorius net išsižiojo supratęs, kad pasakė netaip kaip norėjo pasakyti. Nervų atsaldymui buvo pristatytas į miliciją.

Rusai mėgdami normas neapsiejo jų neįvedę ir Lietuvoje. Vieną rytą žmonės Miesto Sode, Kaune, po medžių rado pasikorusią vištą, prie kurios kabėjo raštelis: „Mielai praeiviai! Nemanykite, kad aš pasikoriau dėl nepasisekusios mėlės. Ne! Pasikoriau tik dėl to, kad tėvelis Stalinas nustatė man padėti aštuonių klausinių normą per savaitę. Žinau, kad joku būdu šios normos neįvykdysiu, o neįvykdžius būsiu apšauktas sabogieriu mirštu savo gimtojo žemėje“.

Pakinkime lietuvių gyvenimą Australijoje!

„AUSTRALIJOS LIETUVIS“

Weroona Ave, Ascot Park, Adelaide SA, Australia.

Pirmas nepartinis lietuvių laikraštis Australijoje, išeinąs kas dvi savaites, teikia plačią vietos lietuvių gyvenimo informaciją. Leidžiamas 30 — 40 pusl. dydžio.

Prenumerata Argentinoje, metams 8 pezas, pusei metų — 4.

Užsisakyti per „A. L. Balsui“ Redakciją.

RESTORANAS „DOS AMIGOS“

K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervavimai šeimynoms.

Radio - Elektra

Radio technikas dirba naujus, taiso ir pakeičia visokių rūšių aparatus. Pataiso antenas pigiai, garantuotai ir ant išsimokėjimo. Išnuomuojami visokie banketams Radio - Fono amplifikatoriai su lietuviškomis plokštelėmis pigia kaina. Tartinis: **VINCAS RAMANAUSKAS**
Baigęs mokslą USA
calle POLA 289 — Buenos Aires
T. E. 64 - Liniers - 4154.

„LAISVOSIOS LIETUVOS“ PRANESIMAS.

Kas nori pažinti politinius Lietuvos reikalus ir žinoti jos politinę būklę, tas skaityk „Laisvąją Lietuvą“. Ji drąsiai ir atkakliai kovoja prieš bolševizmą, prieš visus imperialistus, kurie siekia paglenžti Lietuvos Nepriklausomybę.

„Laisvosios Lietuvos“ prenumeratorai Argentinoje: metams 4 Am. Dol., 1/2 metų 2,5 dol. ir 3 mėn. 1,5 dol.

Užsiprenumeruojama šiuo adresu: Avenida Boedo 737, Buenos Aires.

„Laisvosios Lietuvos“ redaktorius: adresas: Alg. Vilmanas, (13b) Memmingen, Innerer Nordweg M., U. S. Zone, Alemania.

NAUJA „PASAULINĖ KALBA“

Kanados ukrainietis mokytojas Ivan Petalka, kuriam nusibodo vis naujus emigrantus mokytį anglų kalbos, sukūrė naują pasaulinę „skaitišką kalbą“, kurią Petalkos galva, gėletų visas pasaulis susikalbėti. Jis pav. siūlo „aš“ reikšti 1, tu-2, vyras-330, demokratija-8730 ir t. t.

Kiekvienas skaitytojas parašo žinučių savo laikraščiui. Kiek parašė Gerb. Tamsta?

PIRMA LIETUVISKA SOFERIŲ AKADEMIJA

Technika
Kvotimai
Valdymas

Calle VIEYTES 1789 (Pueno Barracas) Bs. As. T. A. 21-0265

„SKELBKITE EVANGELIJĄ VISAM SUTVERIMUI“

— Jėzus Kristus. (Morkaus Ev. 16:15).

Kas yra Evangelija? Apastalas Povilas šiaip ją aiškina: „Kad Kristus numirė už mūsų nuodėmes... kad buvo palaidotas... ir kad prisikėlė trečiąją dieną, kaip sako Raštai.“ Tai linksmoji žinia mums visiems, nes Jėzus tą padarė dėl mūsų nuodėmių. Kristus netikėtai numirė nusidėjėlių vietoje, nors tas yra labai svarbu. Jis prisikėlė, ir tame įrodė žmonijai, kad Jis yra galingasis Dievo Sūnus, kuris gali nusidėjėlius užtarti pas Dievą. Jis yra mūsų tarpininkas su Dievu; mums kito nereikia! Jis nėra šandien ant kryžiaus. Jis yra gyvas; Jis yra Gyvasis Išgelbėtojas! Tą Evangeliją Kristus yra įsakęs savo sekėjams skelsti.

Lietuvių Misijos Draugija stengiasi išpildyti tą įsakymą. Ji yra labdaringa, religinė organizacija, įsteigta 1928 m. pagal Illinois'o įstatymus. Ji užlaiko atstovus Argentinoje, Brazilijoje, Lenkijoje, Vokietijoje, ir JAV, kurie skelbia Kristaus Evangeliją lietuvių kalboje. Ji atspausdina mėnesinį žurnalą „EVYTUR“ ir kitus spausdintus. Ji skelbia Evangeliją filmomis ir oro bangomis.

Vėl galima nusipirkti šventąjį Raštą lietuvių kalboje! VISA BIBLIJA, 1,127 pus., lotynų raidėmis atspausdinta Londone 1947 met., kietais viršais kainuoja \$ 2,50, (odiniiais viršais \$ 6.50). NAUJASIS TESTAMENTAS (Arkivakupo Skvirecko vertimas), 765 pus., popieriniai viršais kainuoja tik \$ 2.00. Visos kainos yra su pristatymu ir JAV pinigais. Išgykite Dievo žodį. Rašykite dabar!

LIETUVIŲ MISIJOS DRAUGIJA, INC., P. O. Box 488, Chicago 90, Illinois, USA. Įsteigta 1928 metais, Dr. Antano Gylis pastangomis.

DEMESIO: Visiems, kurie mums ateis šitą skelbimą, Veltuži nusidūmė iliustruotą Ap. Jono Evangeliją ir egzempliorių „EVYTURIO“.

Danutė Gilvydienė

diplomuoata modistė
Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų neormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

VASARJOJANT KORDOBOS KALNUOSE

„Lituanija“
suteikia pensionistams geriausius patogumus. Lietuviška virtuvė. Rezervuodami kambarius rašykite: S. R. JOSE PALŠIS VILLA RUMPAL, Prov. Córdoba Prie pat ežero Calamuchita.

Baras - Restoranas

„EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204, T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikūs maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza

VIETOS KRONIKA

ARTIMIAUSI PARENGIMAI LIETUVIŲ KLŪBE.

RUGSĖJO 3, ŠEŠTADIENIS, nuo 21 val. Lietuvių Klūbo rengiamas šokių vakaras su orkestru. Norint kultūringai pasifmonėti, reikia dalyvauti Lietuvių Klūbo parengimuose.

RUGSĖJO 6, ANTRADIENIS, 21 val. pavergtų Europos tautų atstovų ir demokratinių prieškomunistinio argentiniečių bloko, vadovaujamo parlamento nario Dr. Virgilio Filippo, susirinkimas, pasirodymų protesto mitingų prieš Baltijos tautų pavergėjus, kurie įvyks Rasės Dienoje, spalį 12. Eise-noje nuo Kongreso Rūmų iki Prezidentūros kviečiama dalyvauti visus laisvės šalininkus, protestuojant prieš Maskvos imperializmą.

RUGSĖJO 10, ŠEŠTADIENIS, nuo 21 val. šokių vakaras orkestrui griežiant.

RUGSĖJO 17, ŠEŠTADIENIS, 21 val. Draugijos „Estonia“ rengiamas pavarasio sutikimo vakaras su programa. Įėjimas tik su pakvietimais, kuriuos iš anksto galima gauti Lietuvių Klūbe.

RUGSĖJO 24, ŠEŠTADIENIS, 21 val. Buenos Aires ir aplinkinių miestų lietuvių sutikos pavarasį Lietuvių Klūbe. Įvairumai ir šokių orkestrui griežiant. Sykiu su pavarasriu, atbunda žmonės ir gamta. Sostinės lietuvių su tolimiesiais svečiais vieningai dalyvauja Pavarasio Sutinimo šventėje. Lietuvių Klūbe, šeštadienį, rugsėjo 24.

RUGSĖJO 25, SEKMADIENIS, 16 val. Latvijos Susivienijimo Argentinoje (Asociación Letona en Argentina) visuotinis narių susirinkimas.

DARBO VALANDOS A. L. Balso Redakcijoje ir Administracijoje, Boedo 737, Tel. 45-4444, kasdien išskiriant sekmadienius, nuo 9 iki 13 ir nuo 15 iki 19 val.

DR. ALEKSANDRAS ZOTOVAS 27. 8. 49 padarė rimčiausią savo gyvenime nusprendimą: susiedavo. Doktoras sužadėtinė yra p. le Aidaona Mackevičiūtė, Argentinos Lietuvių Meno Ansamblio narė, žymi scenos darbuotoja. Sužadėdinių vakarėnė įvyko p. p. Povilonių namuose, dalyvaujant Alekso ir Aidonos giminėms ir draugams. Gražiai sužadėdinių porai linkiu paskirti su jaunuoliu pavyzdį, didelio rimto dalyko neįtikina, bet vyriškai apsisprendžia ir tuoj eina prie altoriaus.

GUSTAVAS RASPIKLERIS, automobilų dirbtuvės vedėjas, žiemos savaigalius praleidžia medžioklės žuikius ir kurpukas, Tristain Suarez ir kt. Sykiu vyksta ir žmona. Šie ilgamečiai „A. L. Balso“ skaitytojai, mokėdami metinę prenumeratą, sumokėjo \$ 10 prenumeratorius ir \$ 10 aukų, mūsų spaudos darbo paramai. Iš „A. L. B.“ įgaliojimo Vytauto Balčiūno gerb. Raspiškieriai nusipirko tris knygas už \$ 8.

JULIA BALTAITYTĖ, prieš porą metų baigusi akuseriją medicinos fakultete La Plato, išteikė už José Manuel Gonzales ir nusipirko namą, B. Alsina 866, Val. Alsina. Jos vyresnioji sesutė, žinoma akuserė Maria Baltaitytė de Frey prima ligones savo namuose, Chaco 2158, Valentin Alsina.

ANTANAS SKAISTYS, laimėjęs pasiekęs New Yorką, per „A. L. Balso“ siunčia linkėjimus visiemis savo draugams Argentinoje. Jį pastiko sesutė. Paviešėjus porą dienų viešbutyje Abbey New York, išvyko apsigyventi pas jį pasikvietusius giminės: 30 Txyedo Av., Highland Park 3, Detroit, Mich., USA.

NEMOKAMAI duodu būta savo bitnyne vyresnio amžiaus asmeniui arba vedusiai porai: Sr. J. Janilionis, Concordia 2412, Bs. Aires.

ANATOLIUS GRISONAS, Lietuvos Pasivienijimo kancleris iš Urugvajaus, perėitį savaitę lankėsi Argentinoje.

JUOZAS ŠLAPELIS iš Colonia Sarmiento, Chubut, atstuntė „A. L. Balso“ tos kolonijos lietuvių fotografiją, ten nutrauktą 1904 metais. Kas tik turi paveikslų iš pirmųjų Argentinios lietuvių gyvenimo, prasme siųsti „A. L. Balso“, pridėdant pasiūkimus. Jie reikalingi mūsų leidimams.

IEŠKAU PIRKTI „LIETUVOS ARCHYVAS“ visus toms, išleistus viokių okupacijos metu. Kas turi ir norėtų parduoti, pranešti: K. Vaitkevičius, Villa Lugano, Strangford 5540, Buenos Aires, Argentina.

EROLI IŠEIVI, didink savo knygyną. Pirk lietuviškas knygas sau ir savo vaikams. Knygos, tai turtas!

VIKTORAS A. perka senus pianinus ir senus baldus, mokėdamas ankštą kainą ir duodamas nuostimį nurodžiusiems, kur pasiduoda. J. de Garay 159, V. Lynch, telefonas 755-San Martin-0163. (s).

Dr. M. RABINOVICH

Slapumo ligos. — Venerinės. — Lytinis nusilpimas. Oda. — Sifilis. — Pilvas. Širdis. — Plaučiai.

Moterų ligos. — Gyslos. — Hemorojus. Spinduliai X. Trumpleji, Elektrokoagulacija. Priėmimo val. nuo 15 iki 20. Sekmad. ir švent. nuo 10 iki 12

JOSE E. URIBURU 770 — T. A. 47. Cuyo 4970 — BS. AIRES (Atura: Córdoba 2200)

LAUKINIAI ŽMONĖS NIEKO NESKAITO

Neskaityti, nes jie „viską žino“. O šino dėl to, kad jų regėjimas labai siauras. Kada žmogus daugiau prasiliavina ir išimokslina, tai jo regėjimas pasidaro platesnis, atsiveria nauji horizontai, kurių pažinimui nėra ribų. Tada jis daug skaityti. Knygos, žurnalai ir laikraščiai jam tampa taip reikalingi, kaip duona kasdieninė.

Nieko neskaityti išėjo visokių patiesinimo priemonių, kurios, vienok, gali gale, sueti ir ano laukinio žmogaus pastiesinimą, būtent, kad „jis viską žino“.

Netoli nuo anų „žinovų“ nuskrūdo ir tie, kurie išdidžiai pareikia, kad jie „priskaito kitomis kalbomis“. Kitiomis, biele ne sava! Tai dvasios elgeti išsiskindėjimai!

Kodėl anglas skaityti ir remia savo opaudą, vokiečiai savo, armenas savo, rusas savo, italas savo ir t. t. Kas tik yra kildas iš kultūringesnių šeimų, tas nesigedina savo lizdo. I kitų vaikų pūkus besimėtančius niekas nepagerbia, tik pasityčioja tie patys, prie kurių kitų plunksnų paukštis plaksti. O pagerbia tuomet, kuomet savų plunksnų nekeičia.

Čia su tik bendras mintis pareiškia, ir nieka pirštu nerodydamas. Mūsų kolonija puikiai pasipajusta ir Argentinios lietuvių tarpe neadau tera-gime mandrų pūkių atsiskyrėlių. Kas nuosirdus, tas padeda traukti mūsų sunkaus kultūrinio darbo traktorius, patys rasydamas ir draugis veikdamas. Tada jo kritikos žodis turi svorio ir reikšmės: tada nei jis pats, nei jo artimieji nepavadinys jo joku „Salamonu“.

Elitinis.



VYTAUTAS BALČIŪNAS,

kaunietis, neseniai atvykęs iš Europos su savo žmona. Gencavite Kunevičiūtė, vilkaviškietė. Vytautas visus liuoslaikius sunaudoja kultūriniam darbu, dastatydamas naujausius lietuvių literatūros kūrinius ir tautiečių namus, užrašindamas lietuvių kolonijos gyvenimo lronikas, priimdamas mokesčių už skelbimus kalendoriu 1950 metams, skelbimus ir prenumeratorius „A. L. Balso“. Be to, jis sukele linksmų jaunuolių, organizavo ir didina orkestrą, griežiantį Lietuvių Klūbo parengimuose. Gerb. „A. L. Balso“ skaitytojai prašomi patalkinti naujam įgaliojiniui lietuviško spausdintojo žodžio platinimo darbe.

DĖKOJU VISIEMS

Didelio liūdesio valandoje, mano mylimam vyrui, STANISLOVUI GOŠTAUTUI mirus, reikiu gilia padėką visiems mūsų giminėms ir draugams bei kaimynams, dalyvavusiems laido-tuvėse ir papuošusiems velionies karstą gyvų gėlių vainikais.

Ona Indinauskaitė-Goštautienė, Buenos Aires, 1. 9. 49.

VALERIJONAS MEIGLA, kilęs iš šančių-Kauno, apie 20 metų gyvenantis Argentinoje ir ANTONAS VA-BALEVIČIUS, kaunietis elektricitistas, tarnavęs techniko batalijone — prae-mi atsiliepti arba, kas apie juos žino, pranešti „A. L. Balso“. (jm).

EMIGRAČIA Argentinon greit prasidės. Norint kad savių atvykų, reikalinga padaryti giminingumo įrodymus, būto ir darbo garantijas per u. r. ministeriją. Kvietėjams tarpininkauja „A. L. Balsas“.

POKYLIAMS, vestuvėms, krikštyms, sukaityvėms ir įvairioms progomis kviešti A. L. Balso foto-grafo: 45, Loria 4444.

Darbo Rūbai

prijuostės ir uniformos moterims ir tarnaitėms pagiginta kaina:

La Confianza

Avd. de Mayo 772. Tel. 34-0942

VINCAS BAGDONAVIČIUS
Almaceno „Kėdainiai“ sav.
Albarreyos 2799; Tel. 51-7014
Villa Pueyrredon — Bs. Aires.

GERIAUSIA GALIMA IŠKURTI ARGENTINOJE

„A. L. Balso“ bendradarbis L. Kančauskas parąsė platų straipsnį — Su Nemuno Kranto Akmenėliu Argenti-noje. Jis tilpo „šiburių“ laidoje 18. 6. 49. Autorius labai teisingai at-vaizduoja įsikūrimo galimybes Argenti-noje, ypač amatininkams.

Kadangi blogos valios „šinoval“, darydami meškos patarnavimą mūsų tautai, visokių nesąmonių prirašė apie galimybes įsikurti Argentinoje, tat istisai patiekiami Argentinoje gyvenančio gerb. kun. Ant. Valiuskos straipsnelį, tilpus „šiburių“ laidoje 2. 7. 49. Po antgalviu — kiekvienam, kas neturi turtingų dėdžių, Santa Lucia parapijos vikaras rašo:

„Kam važiuoti į Argentiną? — Ogi kiekvienam, kas neturi turtingų tetų ar dėdžių, kur nors kitur, kurių pa-soneje jaustųsi taip, kaip savo tėvy-nė. Bet kiekvienas kitas, kas nori dirbti ir šį tą susigėba, man atrodo, Argentiną įsikurs net geriau, kaip kitur. Iš pradžių dėl kalbos nemokėjimo bus tam tik-rų sunkumų, bet, jos pramokus, čia kiekvienas, ypač intelektualas, greičiau susiras savo sritįje darbo, negu kur iktur. Svarbiausia, kad čia niekas netrukdo pradėti darbą savarankiškai. Laisvės kraštas: jokių truk-dymų, jokių sutarčių, jokių sunkumų iš prof. sąjungų pusės. Pvz., vienas prieš penkis mėnesius atvažiavęs ka-rininkas jau savarankiškai dirba laikorininku, pramokęs laikrodžius tai-syti Vokietijoje. Prieš porą metų at-važiavęs inžinierius turi nuosavą fab-rikėlį. Keli gydytojai, neseniai čia atkėlę, dirba savo srityje: vienas vi-siški savarankiškai, kitas — kito gydytojo vardu, bet savarankiškai, trečias — asistentu ligoninėje. Vais-tininkai susiranda darbo vaistinėse: inžinieriai gali gauti darbo kaip braižytojai; istaigų tarnautojai, buv-sieji valdininkai, kalbos pramoke, ti-kisi gauti darbo vietines istaigose. Mokantieji kelias svietimas kalbas gali gauti darbo anglų ar vokiečių firmo-se. Visur lengviau tiems, kurie turi praktiškas specialybes. Net kuni-gams nereikėtų bijotis šito krašto. Nuo atvažiavimo dienos gali gauti vi-šią išlaikymą, aptarnavimą ir vidu-nio darbininko atlyginimą.“

Argentinoje dabar apytikriai skai-čiuojama 30—40 tūkstančių lietuvių. Daugiausia lietuvių gyvena Buenos Aires priemiesčiuose, kurie turi savo namelius, krautivėms, net fabrikus. Daugumas susibūrė Avellanedoje, kur jie turi savo parapiją, mokyklą, sale. Toliau nemaža gyvena truputį tole-liau — Lanus, Temperley, Berisso. Yra lietuvių kolonija Rosario, mažes-nė Cordoboj. Kitiuose miestuose bei miesteliuose taip pat gyvena atskiri lietuvių šeimų. Tolimojoji pietinė Arg-entinios provincija Chubute, naftos versmų mieste, Comodoro Rivadavi-jo, kur apie 2000 km nuo Buenos Ai-res, yra taip pat nedidelė lietuvių kolonija.

Kun. Ant. Valiuska.

Buenos Aires, 1949. 6. 14.

VIENUOLIKA ESTŲ tremtinių iš Europos mažųjų laivėlių aplaukia Argentinon. Baltiečių Komitetas ga-vo aplaukiančiųjų pasiryzlių sąrašą.

JUOZAS BALČIŪNAS, kilmis-kis, su ktais suradė stiprią transporto bendrovę.

TIK \$ 4 M/N.

DAKTARAS KRIPATUKAS PRAGARE

ir kitos nemažiau įdomios pasakos. Pasakos apie Arlekiną meilę ir apie burtininką bei vardo; Kaip vėlnias juoduodegis blogais keliais nuėjo; So-koladinio kareivinko širdis; Tuktuko burtų laikrodžis; Studentas iš rudosios vaistinės; Pasaka apie neramų švelnį Silvestrą; Raudonbarzdžio žydo kara-liai; Raganų puota Kalnų gatvėje ir Kaip profesorius Marmulius į Kre-ke-navus karčiamą važiuo.

Povilo Abelkio Lietuviškų Knygų Leidyklos gražiai išleistas Vokietijo-je, gerame popierėje. Su apdraustu persiuntimu \$ 5.

Amėniskai galima gauti „A. L. Balso“ knygynę, Av. Boedo 737. Reikalaunant pastu, pinigais su užsaky-mais adresuokite:

„A. L. Balsas“, Casilla de Correo 303, Bs. Aires.

A. KUKREVICIAUS KONCERTAI BS. AIRES IR MONTEVIDEO

Rugpjūčio 18, 1949 Buenos Aires Prancūzų Aukštojo Mokslo Instituto saleje įvyko pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas. Salė buvo perpildyta intelektualė publika. Kuprevičiaus paskambinti Debussy ir Chopi-no kūriniai žavėte žavėjo publiką. Mūsų menininkui teko kartoti ir virš programos skambinti.

Montevideo mieste, Urugvajaus sostinėje, pirmutinis Andriaus Kuprevičiaus koncertas įvyks penktadienį, rugsėjo 9, 1949, 18.45 val. „18 de Julio“ Teatre.

Tuo po koncerto A. Kuprevičius grįšta į Buenos Aires tęsti svarbius meno srities darbus. Urugvajaus lietuviams yra puiki proga jį išgirsti.

Doremi.



ANDRIUS KUPREVIČIUS,

kurio piano koncertas Buenos Aires Aukštojo Mokslo Prancūzų Instituto saleje, Florida 659, įvyko 19. 8. 49, 18.30 val., o Urugvajaus sostinė, Monte-vidio didžiausiam centro teatre, A. Kuprevičius koncertuoja penktadienį, rugsėjo 9, 1949, 18.45 val. Pro-gramoje Dacno, Mozarto, Schumano, Čiurhenies, Tallat-Kelpšos ir kt. kom-pozitorių kūriniai. Bilietai — pla-tea \$ 3. Urugvajaus didžiuliam teat-re „18 de Julio“, tos kolon. lietuviams yra puikiai proga pasirodyti, vi-siems vieningai dalyvaujant pagarsė-jusio pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncerte.

LITUVIŲ CENTRAS KREIPIASI Į SAVO NARIUS

Gerbiamieji L. Centro nariai! L. Centro Valdybos posėdyje, įvyku-same 6. 8. 49, nutarta įrengti Dr. J. Basanavičiaus vardo sodelyje gimnas-tikos ir žaidimų įrankius, augančiam jaunimui ir suaugusiems. Beto, bas-kebtoja, šachmatų, domino, įtaisyti mikrofoną ir nudažyti naują dekoraci-jių. Visa tai įvykdyti reikalinga padėti nemaža darbo ir sudarys apie 6.000 peiz išlaikų.

Igy šiol L. Centras, padaręs nema-žą pažangą, bet ir toliau turime ne-apleisti ir eiti savo užbrėžtu keliu į priekį. Turime kiti tautų žmonių įrodyti savo darbais, kad lietuvių tauta verta pagarbos.

Gerbiamieji nariai! L. C. Valdyba kviečia prisidėti prie užsibrėžto darbo įvykdymo, kas tik kuom gali. Pra-dėdami naująjį darbą ir parengimų sezoną, prašo:

a) Prisidėti darbu ir propaganda prie daromų parengimų, patiemis ir juos atvykti ir atsivesti savo draugus bei pažįstamus.

b) Paraginti savo draugus stoti į Lietuvos Centrą nariais.

c) Nelaukti kad valdyba specialiai ragintų, bet pačiam pasisūlyti į talką.

K. Mankus, Pirmininkas.

St. Džingis, Sekret. Padėjėjas.

JUOZAS NENIŠKIS, žinomas siuivyklos savininkas ir akuserė M. Baltaitytė-Frey patys pirmutiniai pa-davė savo skelbimus „A. L. Balso“ kalendoriu 1950 metams. Pusbapis \$ 100, pusė puslapio \$ 50, ketvirtada-lis \$ 25. Adreso patalpinimas \$ 10. Visos Argentinios lietuvių firmos prašomos pasiskelbti Metraštyje-Kalendo-riuje 1950 metams.

REIKALINGI: eks-importui vedėjas-dalininkas, lietuvių, ispanų, anglų kalbų vertėjas-sekretorius. Kreiptis raštu: Sres: LVA., Casilla de Correo 303, Bs. Aires.

Lietuvių Klūbo knygynę yra daug gerų knygų, kuriomis galima naudotis vietoj ir išsinešant į namus. Knygos išduodamos ir apkeičiamos trečiadieniais, nuo 20 iki 22 val.

DARBO KLAUSIMAS PAS MUS IR DĖDĖS SAMO ŠALY

Niekam nėra sunku gauti darbą Argentinoje. Įstatymai apsaugoja nuo išnaudojimo. Bet čia, pas mus, Argentinoje, ne darbą susirasti, o sa-vistoves įmones įsikurti kiekvienas svajoja ir to lengviau pasiekia, negu kur nors kitur.

Nusiskundžia neseniai iš Argenti-nos į Dėdės Samo šalį (JAV) persi-kėlę keli lietuviai. Net buvusis S. L. Arg. pirmininkas, gerb. V. Venskū-nas, New York'e 4 mėnesiai streikuoja ir kasdien turi eiti „piketuoti“ (vaikyti streiklaustu).

Apie darbą JAV „Minties“ laido-je iš 17. 6. 49 rašo optimistas ir pe-simistas. Optimistas savo laisgą taip užbaigia:

„Neteko girdėti, kad šicia atvykęs išbrokytų kaip darbininką, jei dar darbingo amžiaus esi. Darbo gavimas nėra pagrindinis klausimas, nes ateiviams palanki yra ir pati Amerikos valdžia. Tokie E. Chicago vicebur-mistrai (kuris atsiktiktai yra lietu-vinis Vinikas) yra oficialiai pavesta rūpintis darbo naujai atvykusiems.“

Bet pesimistas (ir tai ne iš Louisi-anna nei South Carolina, bet iš rytų didmiesio) tokią „išpažintį“ skel-bia:

„... Iš pažįstamų tremtinių aš čia iki šiol dar nieko nesu sutikęs. Ži-nai, visi patekė į bėdą, viens nuo kito slepiasi, kad nepamatytų, kaip kas gyvena ir neisduotų paslapčių. Mat, būtų didelis nehonoras...“

Tiesa, p. V. yra mano artimiausias kaimynas. Jis jau galutiniai yra puo-lės ir resignaciją. Jam labai sunku, kaip invalidui. Jau šeši mėnesiai jis sėdi be darbo. Vėlniai žino, kaip čia bus visiems — užėina ne juokais „de-prešen“ (krizė)... Čia nėra mados darbs rinktis, ką pasiūlė, tą ir imk. Aš sukykduo to principo nesilaikydama: buvo pasiūlyta vieno laidotuvių direktoriaus lavonams paisyti žar-nas ir mokyti juos gražiai pašarvoti. Man net plaukai pasišiausė. Bet at-sirado kitas dipukas, kuris su malonu-mu to darbo emėsi. Aha, tai tokia yra realybė. Tiesa, yra laisvė. Jeigu už valgį ir butą turi kuo užsimokėti, tai gali sau gražiai dienas leisti be jokio darbo. Bet tokių mūsų tarpe nėra.“

Argentinon atvykę „dypukai“ nei vienas nesako: „Vėlniai žino, kaip čia bus mums visiems“... D. P.

„SIENAPIETĖ“ ROSARIO.

Lietuvių Tautinis Ansamblis 10. 9. 49 vyko gastrolių į Rosario. Pro-gramoje „sienapietė“ ir vyru choras. Spektaklis įvyks salėje, esančioje c. Paraguy 2448. Pradžia 21 val.

Rosariečiai kviečiami į lietuvišką spektaklį ganstai atsilankyti. Bilie-tus galima iš anksto įsigyti pas „A. L. Balso“ atstovą p. A. švarį.

L. T. A. Administracija.

PROF. JANIS ERLIS-SMAL-COVS, Latvijos Valstybinės Operos baletmeisteris, atvyko Argentinon ir atidare Baletu Studiją Lietuvių Klū-bo patalpose, Av. Boedo 737, Buenos Aires. Užsirašymas ir pamokos pir-madieniais, trečiadieniais ir penkta-dieniais nuo 17 iki 19 val.

VYRAS SU ŽMONA (bevaikiai) iesko buto arba kambiaro su virtuve, centre. Pranešti „A. L. Balso“ Re-dakcijai dėl: M. S.

„LITUANIA ANTIGUA“ dar galima gauti „A. L. B.“. Kaina \$ 3.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

KAS PAŽINOJOTE VIKTORĄ SIRTAUTĄ?

Argentinon apie prieš 20 metų at-vyko Viktoras Sirtautas, kilęs iš Buividių kaimo, Seređžiaus val-sčiaus. Jo brolis Bronių Sirtautą ru-sai nužudė. Kitas jo brolis, Albinas Sirtautas, iš Vakarų Europos dabar atvyko į JAV ir prašo „A. L. Balso“ skaitytojus suteikti kokių nors žinių apie jo brolį Viktorą. Sirtautų sese-rų Kazė, Jadzė ir Genė taipgi norėtų gauti žinių apie Argentinon atvykusį savo brolį. Pranešusiems Viktoro Sir-tauto likimą būsimė labai dėkingi.

— **LAISKUS**, atėjusius „A. L. Bal-so“ adresu, prašomi atsiminti: Kasimieras Jackūnas, Birutė Losie-nė, Stefanis Norkus, M. Radionovai-tė, Veronika Lemberienė, Juozas Snei-deris, Viktoras Sirtautas.

— **JONAS SUDNUS** šiemet turi didelę laimę medžioklės. Gerb. O. G. Sudnūvienė puikiai paruošia ku-rpukas ir zuikus. 29. 8. 49 p. p. Sud-nū namuose įvyko vakarėnė, daly-vaujant vašiųgų šeiminkų draugų bū